2 Pl. 1
61

Igandetaco Besperetan.

Dixit Dominus. Psal. 109.

Jaunac erran dio bere
Seme ene Jaunari,
Ea ene Seme ene
Escuinean jar adi.

Donec Ponam.

Nic eman artean hire
Etsai bihotz uherrac
hire oinaren azpico
Nola escabel beherac

Virgam virtutis

Fauore handia daroat
Bidalduco Siondic,
heure etsaiyen artean
Jaun içatea gatic.

Tecum Principium.

Holaber ni içanen naue
hurbillena aldean,

beure indar handienaz
behartcen haceneän.

Juravit Dominus.

Eta Saindeen artean
gorena haut emanen,
Ecen articarra baiño
Engendrata haut lehen.

Dominus à dextris

Guehiago eguin diat
Cin eta juramentu,
Ceiña guerostic ezbaitcaút
nihola urriquitu
hi-çaren aicela ene
Aphez secülacoa,
melchisedech handiaren
ordena saindicoa.

Judicabit

Baita aurkhitüco naicela
bethi hire escuiñean,
hire etsai erreguéac
Cathicatu artean.

hire goratceco asco
diyat beheratüco,
asco galdüco ascori
burüz lurra irichoco.

De torrente

Ontathun betaz guttiez
goratceco ordean,
asco pena soffritceco
duc beure bicitcean.
Ecen uholde handi bat
behacun edanen duc,
Eta orduan burua
gorago altchatüco duc. Gloria. &c.

Confitebor tibi Domine. Psal. 110.

Jauna aithortüco datut
Chahugui pendartian,
guztiz ere Saindu eta
Justuen baltcarrean.
Çure direlá obrac
guztiz miragarriac,
Cureac guztiz sainduac
Eta justu nahiac.

Magna opera

Asqui eracutsen dute
obra daguosquiguenec,
asqui ordenantça justu
beguiratsen tugunec.

Confessio.

Eta orain miraculu
guztiez handiena,
Çeru harten duçu presuna
Cure bilduriti dena.
Eta bethi orhoitcen Care
Ceure aguindu hitçaz,
baita hura jendeari
eracutsica obraz.

Memoriam fecit.

Ceen gentillei emanen
diocula primeca,
Nola eguiari baitcare
Complitcean primesa.
Eguiasco ere dire
Cure manamenduac,
Eguiondainos hala dire
icatu frogatuac.

Memor erit.

Cubaitcia handireguin
Cintucen ordenatu,
deutic escas dela esta
Ceren errencuratu.
Urricalduric ere bi
ducu Cure populua
Ceina baitcagoen etsaïac
Captibu altçatua.

Ut det illis.

Saritcat deutic bertcerie
ediocu galdeguin,
baicen Cure manamendu
Saindua detcan eguin.

Fidelia omnia.

Arrocein da ere Compli
darten pintucen pontu
Ceren manatcecu escu
guçia Cue baituçu

Redemptionem.

Eta Ceren Cu baitcare
Saunetan handiena,

halaber Çure icena
saindu eta gorena.

Sanctum & terribile.

hargatic da cuhurtcia
bihotcean icatia
Çure beldurtassuna.
guztien handiena

Intellectus

hura içanen duena,
içanen da Cuhurra
Eta haren laudorioa
Erta içanen ephurra. Gloria. &c.

Beatus vir qui timet. Psal. 111.

Ala Çori unescoa
Jaunaren beldur dena,
Eta haren manuetan
bere gogoa duena.

Potens in terra.

haiñaren Casta lurrean
içanen da handia,

Ecen jaunac benedicatcen
du prestuen harcia.

Gloria & divitiæ.

Ohore eta moian haren
içanen da etchean,
Eta haren justu famac
iraunen du lurrean.

Exortum est.

Lartima datorcunean
nola gübel handia,
haiñari eguiñen diu
Jaunac berac arguia.
Ecen halacoen ganat
du bihotz amulterra,
Nolā baita eta bethi
bihotceco saindua.

Jucundus homo

Baita dohatsua
da ourbat guiçona
bere laguna premian
urricatcen Çaiona.

Eta divena bere
propiotic pietatean,
bere herstuvan hitz onez
duela Contsolatcen.

In memoria

halacoa eta bere
gogotic higgituren
baiñan bere equitecoac
ungui Caizco Akhuen.
halacoac bethiere
Jauna da orhoituco,
eta denboretaric
hura du gardatuco.

Paratum cor

halacoac ahal duque
haren baitan fidantça
herstuvan Contsolatuco
diçela bihotça.
Eta etsaien menerat
ez duela atçiren
aitcitic beguiin ahalaz
duela burlaraciren.

Dispersit, dedit.

Eta Ceren pobreari
unguinequin diven,
haren justu omenac du
mendeetan iraunen,
Guehiago igaren da
Cargu gorenetarat,
igaren gloria eta
ohore handitarat.

Pecator videbit.

Bekhatoreac haingora
ikhusten duenean,
despitez akharretuco
da bere bihotcean.
Errebiatuic ditu
hortçac inharrosico,
eta ordean damuaz
deutic pioglehatuco. **Gloria, &c.**

Laudate Pueri. Psal. 112.

Haurtchac lauda Cacue
Jainco psedorotsoa,
lauda Cacue haren
icen ihorescoa.

Sit nomen Domini

Cantari Copla huucco
emocue behena,
bethiere lauda bedi
Jaun onaren icena.

A solis ortu.

Iguzquia ilkhitcen den
lekhutic sartceraiño,
lauda bedi jaun onaren
icena mugarriraiño.

Excelsus super.

Jaun guztien gorena da
gure jainco handia,
Ceruez gorago haren
igaten da gloria.

Quis sicut.

Nor da haren pare ecen
duelaric alchia
Ceruetan lurrera ere
badaduca beguia.

Eta hobeguienic hei
darue beguiratcen,
Cein baitira becatcetaric
humillenac ilkhurten.

Suscitans in terra.

hare altchatcen du probrea
lurreco herrautsetic,
hare iraiqui aratatcen
ongarri datcanetic.

Ut collocet.

Sekhu ematen printce
handienen artian,
guztiz bere natione
eta herricoenean.

Qui habitare

hare ume gabea etchian
du guelbiaratcitcen,

hare ama builta berme
onez boscariatcen. Gloria. &c.

In exitu Israel de Ægipto Psal. 113.

Israel ilkhi cenean
Ægiptoco lurretic,
eta jacoben etchea
barbaroen artetic.

Facta est Judæa.

Judea hautatu cuen
jaunac jende saindutcat
eta israel maitta
bere armada gogoitcat

Mare vidit.

Itsasoa ariatu
Cen aitcaña ikussi
icituric heldu Cela
Cuenean ikhussi
Jordango ibaya halaber
itçuli Cen guibelat,
icussi Cuenean
barterca heldu cela.

Montes exultaverunt.

Mendi gorac jautsi ceren
aharrac becala,
eta aldapác saltatu
bildotz chumeac becala.

Quid est tibi.

Galdeguiten badiogu
brai itsasoari
itsasoa Cergatic ciñen
ariatu ikussi
halaber galdeguiten
badiogu Jordani,
Cu ere cergatic ciñen
guibelera itçuli.

Montes.

Mendi goreni orobat
eta cuec mendiac,
Ceri jautsi Ciñaiscoten
hala nola aharíac.
Ñinean Cuec ere ceru
o! aldapá ferdeac,
Jautsi Ciñaiscoten hala
nola bildotz chumeac,

A facie.

Ikhussiric haren indar
handi eta guguera,
hare ikhartcen duela
Kheiñu batez leihorra.

Qui convertit

hare gambiatcen arrocac
urezco langotarat,
hare detortuco malkharrac
ithurri unitarat.

Ikra hare Citurenean
Israelec ikhuri,
hunela Citeayon ibruz
Saineo unari hatti.

Non nobis.

Sauna eguinduen mercei
haimbertce Cure ganic,
hambat miraculla eguin
Cineçan gure gatic.

Super misericódia.

Baiñan Ceure burrecari
ematecо ohore,

hambat eguin darocuela
dehain eta fauore.

Baita ere aitcea
bihotz bera duela,
eta aguintcen ducun hitça
iduquitcen ducula.

Deus autem

Baita viaiño gentillec
Ethequi etcerraten,
ea beharrean gueure
Sainoa non guinduen.

Eracutsi ducu ecen
Ceruetan Carela,
eta Çuc nahi ducuna
lurrean eguiten dela.

Simulacra

Baita heguien jaincoac
direla itchurapenac,
urre Cilharrez guicinen
escuac eguin tristenac.

Os habent.

Ahoac baituzte bainan
ez ordean mintçatceco,
beguiac ere baituzte
ez ordean ikhusteco.

Aures habent.

Beharriac badituzte
ez ordean aditceco,
escuac ere baituzte
ez hargatic uquitceco.

Manus habent.

Oinac ere badituzte
hala ere ez higuitceco,
Eztarriac badituzte
ez eguiteco ihuric
fincan itchurapen bat
baicen eztire deuric.

Similes illis.

hala eguin daitecela
heqrnen eguilleac
hala hetan dituztenac
emaiten hinhesteac

Domus Israel.

Israelen etcheac da
Jauna baitan fidatcen,
Ceren baitta jauire
beharrean eguiten.

Domus Aaron.

Aarunen etcheac du
hura bera eguiten,
Ceren baitu jaunre
hari ere eguiten.

Qui timent.

Jaunaren beldur denac du
eguinen gauca bera,
Ceren baitio eguinen
hari gratia bera.
hala behintçat Cerocun
guri eguin penetan,
nuiz ere baiguinditucn
ikhusi handietan.

Dominus memor

Ecen gutaz orhoitu Cen
eta laceratic,

liburu quintaen cein
itçul quintesquenetic.

Benedixit.

hala urubat urhitu Cen
etche israelenaz,
hala Jinean Aaron
bere aphecarenaz.

Benedixit.

hala urubat eguinen da
handi eta ttipiez,
haren beldur eta ahalque
icanen diren guztiez.

Adjiciat.

Urubat badilla bada
Jaun onac eguin Cuez,
urubat urain Cuen
seme inhoretciez.

Bere gratiac detcala
berret Cuen gainean,
nola urain Cuen seme
inhoritcienean.

Benedicti vos.

Benedica Caitçatela
Jaun goranac,
Cerua eta lurra bere
ezcuz eguin tuenac.

Coelum Coeli.

Ceru gora Cuen bere
hantatu eguitcatcat,
eta guiçonen semeï
lurra eman ontatutcat.

Ceruat altçatuco
unguí biei direna,
bihur dirtçoten esquer
eta aither Cucenac.

Non mortui.

Ecen jauna etcaitute
Cu hillec laudatuco,
ez gaichtu Ceñac baitu
ifernuat joatsico.

Sed nos qui

Baiñan bicic Çaitugu
eguinen orenetan,
eta Ahurguicunea
dembora gucietan: Gloria. &c.

Capitula. Benedictus, Cor v.

Benedica dadilla
Ceruco Jaungoicoa,
eta Jesu Christo jaunaren
Aita eguiarena.
Aita guciz mento eta
bihotz bera duena,
eta Contsolatcen gure
penetan gaituena.

Jhardets.

Dotuela bada esquerrac
bere intassuna gatic,
Ceren haimbertce gaituen
fauoriatcen Cerutic.

Himnoa. Lucis Creator.

O Jingoico handia.
Ceiñac gucean arguia,
Creatu baitcinduen
Cleructeco beguien.
Eta guero mundua
eder eta Chahua
arguiaren hastean
harequien batean.

Qui mane

Çuc guiça arratsari
Mutaturic elKharri,
Ciniocen icena
eman egun batena.
Çuc oraiño arratsean
guibelac eroitcean,
entçun Çatçu gurean.

Ne mens.

Arren gure arima
bekhatuez Cikhina,

Eztadin gorphutcetic
ilKhi urtecaberic

Cœlorum patlcet
Bainan aiteitic behin
arras Chabu dadin,
eta guero athetan
hala egunen certa.

Præfta Pater.
hala seme bakhoitcha
Ceiña Spiritu arequin,
baitçaude saindu arequin.

Magnificat, Luc. 1.
Ene arima handi çacu
lauderios Saincoa.

Et exultavit.
Eta haren baitan Ceure
alegueraa gogoa.

Quia respexit.
Ene humiltasunerat
Ceren baitu behatu,
Sendeec estimatuco
non bainaute dohatsu.

Quia fecit.
Ecen jaunac eguin darot
halaco ontasuna
nola ahala baitcuen
eta saindutasuna

Et misericordia.
Bethierotican hala
ohi den bihotz bera,
hari beldur çaion guçien
guztiaren alderat.

Fecit potemtiam
Supherbiaren aldera
esta hala usatcen,
betso sendoaz hec ditu
bere gamic haiçatcen.

Deposuit.
handi gaichtoac egortcen
ditu Cadiretaric,
eta humillac altchatcen
berriz ezdeusetaric.

Esurientes.
Gosseac bethetcen ditu
munduco ontasunez,

Eta aberatsak gaichtuac
gabetcen bere oner.

Suscepit Israel.

Hala usatu Cuen
Israel haurtchoari,
berziniratcen Cuela
bere bihotz onari.

Sicut locutus

Hala eguinen Cuela
erran Caren aitei,
Abrahami eta haren
aitcitie ethorriei. Gloria. &c.

Completae.

Itzul araci gaitzatzu Jauna
Çure alderat,
R. Eta apparta Cacu gure ganic
Cure Colera, Jaunen ona ducun
aitha paurzatcear, eta bihotcean
Khecha penatic libratcear.

Gloria patri, &c.

Ant, Miserere.

Cum invocarem Psal. 4.

Jainco Ceiñac bainauçu
arco aldiz aditu,
noiz baitcaitut neurc
indicoan ethoirtu.

Eta Ceiñac Contsolatu
bainauçu hainitcetan,
plaga eta indicorat
erori naicenetan

Arren orai ere Jauna
Athoi entçun nacaçu,
ecen neurc etsai Cuelac
berriz Caizquit altchatu.

O! guicon hitsiatuac
noiz artean jeliac,
sinhetsiéo ditutçue
eta vana loriac.

uster oraingo aldian
naicela erorico,
Ceren ikhusten ducuen
ene baitan indico.

Baiñan gaquicie ecen
Saunarena naicela,
eta othoizten dudanean
hare entzuten narela.
Assarra Caitezte baiñan
ez eguin bekhatuzic,
hitz eguiten duçuela
ungui beguiratuzic.
Urriqui beguiçquitçue
erran tutçuen hitzac,
eta dolora chetan
ere Cuen bihotzac.
Offrenda dietçotçue
obra on eta justiciac,
eguin dituztcuen falten
ordainezco paguac.
Eta esportça Caitezte
ecen hare Cuenena,
emanen darotçuela
barkhamendu faltena.
Mundu hunetan asco da
aurkhitcen halacoric,

Ceinac ezbaitu erraten,
bere baitan bertzeric.
Baicen norc nivc emanen
darozquit ontassunac,
plazeretan pasatceco
lurrean neure egunac.
Jaun ona nic ezdarotçut
galdetcen halacoric,
Cergatic hetan ezbaita
bozcario segurie.
Baiñan galdetcen darotçut
Ceure argui saindua,
guerozaren bihotcean
Çuc bizten usatua.
Saquiteco ea Cer den
Cure borondatea,
Eta guero emplegatceco
hartan neure anteca.
hartaz alegueratuia
darotcu gogoa,
Contentamendu emanen
hartaz nici ossoa.

Bertcei berriz guerentcen
Caizte bere gogoac,
Ceren etchetan diturten
bihi eta arnoac.

Halaco artha tolera
gabe ni naiz etciten,
eta baquezqui dut neure
loa gauaz eguiten.

Ceren atcarria baitut
Çuren baitan enea,
esparantcea seguer eta
enganio gabea. Gloria. &c.

In te Domine Speravi. Psal. 30.

Neure esparantça Çuren
baitan dut ifinia,
Jauna ezcaçula permeti
dudan ahalqueria.

Milçaitic nola baitçare
ona eta justua,
etsai gorretaric libra
naçaçu icitua.

Ene othoitcerat makhur
eçaçu beharria,

eta Caita othoi ene
libiatcerat lehia.

Çaren othoi ene jaine
eta beguiraltea,
eta perilletan ihes
eguiteco etchea.

Ecen neure habetcat çu
Caitut Jauna hautatu,
Çu perilletan ihes
eguiteco gastelu.

Ceure intathuna gatic
har naçaçu gaun ona,
eta behar den baz cuntçar
Çuc naçaçu mantena.

Beguira naçaçu othoi
hequien segadetaric,
neure jabe Çu hautatu
Çaitudanaz gueroztic.

O Jauna Ceinac baiçaucu
erosi lehen ere,
neure arima gomendatcen
darotçut orai ere. Gloria. &c.

Qui habitat. Psal. 90.

Iaun goienaren not bici
laita amudiuan,
Jabe onaren bici da
biura gomendiuan.
Halacoac erran ahal
diazaque jaunari,
ecin daguioquenean
içcul gaitz burbillari.
O Jingoia juchant eta
ene beguiraillea,
Cu caitut lastiman ihes
eguitea dorrea.
Cure baitan gustira neure
eman dut esparantça,
Cuc diecadacu othoi
guibela neure gaitça.
Bere othoitça eguiren
eztuque alferric,
ecen hare beguiratuco
du gaitz gucietaric

Beguiratuco du hequien
enganio etaric
eta hequien nehatche
eta hitz aspretaric.
Itzaldaco du torbaldan
handi eta Cabalez,
bai eta guericatuco
fauorezco hegalez.
Ezredola gogorraz da
biura ingurutuco,
eta icialdurratic
ganaz beguiratuco.
Halaber beguiratuco
du Calte aguerztic,
airetic heldu den nola
fletcha urtecabetic.
Beguiratuco du plaga
eta undicoetaric,
etsai ichillec harmatcen
diotcitenetaric.
Beguiratuco oraino
Colera borthitcetic,
eguberdian dabillan
deabruacenetic.

fineam gardatura du
etsai gueztietaric,
Calteric eztioceten
eguin eta ez damuric.

hala haren inguruan
hill harren hamar milla,
haren alderaiño eta
hurbiltiner perilla.

Beguiñan beguiz Athumic
du jainac venganteca,
eguiten duela haren
etsaietan garratca

Ceren haren baitan duen
esparantca ecarri,
eta Ceren haren ganat
ihesi den Athorri.

haren ganat eta playa
gaichoric Athorrira,
ez eta haren etchera
Calteric erraiso.

Bere aingueruac Ceren
baitiitu manatuca,
Juan Athorri gucietan
unguia garda deçaten.

Bere escuetan jasanen
dute bide gaitetan,
beharstipa etadiontçat
lurreco harrietan

Aspicaren gainean du
emane bere oiña,
bai eta estecatua
lehoin eta dragoiña.

Guztiarequin estu
hin garabiz haretaren,
Ceregatic jaun unac baitu
Calteric gardaturen.

Ceren haren baitan
duen bere esparatça,
eta Ceren duen
içatu ecagutca.

Premian baldin
hari oihu eguiten,
haren auhen tristeac du
berehala entcunen.

Aldean hunbillicanen
du bere doloretan,
hetaric atheratuco
du ephe laburretan.

Emanen du choroc
eta carguz munduan,
baita Jaunaren eguinen
behar duen orduan.

Bere eguinac dietço
lurrean lucatuco,
eta Ceruan bethoqui
Clara eracutsico. Gloria. &c.

Ecce nunc benedicite. Psal. 133.

Jaunac ungui erraçue
haren Cerbitçariec,
eta bereciqui Cuec
haren aphez guciec.

Benedica çacue ceren
eta haren étchean,
Çuec bethi baitçaudete
eresiz Cantorean.

Gau oroz Cuen escuac
étcatçue gurutça
eta guretçat Jaunari
eguin Çuen othoitça

Arren beguira gaitçan
bere Sion saindutic,
plaga eta indiccac
urtegabetz harketic. Gloria. &c.

Ant. Miserere.

Jauna ηauçun urricari
eta ene othoitça,
adi çacu nola bera
Cue baitçen bihotça

Himnoa. Te lucis ante terminum.

Illundu baino lehen
Cu çaituçu othoitzen,
arren garda gaitçatçu
Calteric ezdathorcien.

Procul recedant.

haicen caten ametsac
eta idurupen gaitçac,
eta etçan adulqui
gorphutça eztecan lehi.

Præsta, Pater.

hala eguicu aita
hala seme bakhotça,

Ceina spirituaregin
baitcade saindaregin

Cap. Tu autem nobis. Hier. 15.

O Jengoica gure artean
ohoratcen çarena,
gure Jaunrera dugu
deitcen cure icena.
ezgaitcatçula bada othoi
abandona menean
baiñan Çaguzquiçu harbill
bethiere aldean.
℟ hala bada dagocula
erneric sabetsian,
Jaunzatcen gaitucla
behar den orenean.

In manus tuas.

Çure escuetan dut nuere
arima gomendatcen,
Jainco ona ikhus acu
ene beharra oratn.
lehen ere çue gardatu
naucu acu calletetaric,
hala othoi garda nacacu
ethorquicunetaric. Gloria. &c.

Custodi me domine.

Beguira gaitcatcu begui
ninicua beçala,
eta begalez guerica
ume maitia beçala.

Ant. salva nos. Nunc dimittis. Luc 2.

Jauna urai uzten naucu
neure arguen mendean.
promes Cinarotan leguez
baque handi batean.

Quia Viderunt

Cergatic ene beguiec
gure salbatçaillea
ikhussi baitute egorri
darocuçun printcea.

Quod parasti.

Nola arpatzdi baitcinuen
Jendeari aguinden
bidalduco Cinuela
hax cecala ezportçu

Lumen ad.

hau da infidel ethien
guida eta arguia
hau Cure israelgo poplu
maitiaren gloria. Gloria. &c.

Ant. Salva nos.

Sauna bequira gaitçatçu
ethoi iratçarriac,
eta juchangui defenda
gauaz lotan garriac
iratçarririe gaudecen
jesu Christen bequean
eta gauaz bar Decagun
errepausu baquean. Amen.

Othoitça, Visita quæsumus.

Sauna etche hunetara
eçculçatçu bequiac,
eta haica gure etsai
Cruelen tumpperriac.
hartaraeçtz egon acu
ainguerucen ottea
gure gardian iragan
decaten gau bucea.
Cuc ere igucu ceure
benedictionea,
nihor auarta ezdaguigun
eguitera Calloa.

Domus vobiscum.

Jingoico handia dela
bettriere Cuequin.

hura bera dela ceure
ispirituarequin.

Benedicamus

Betthiere singui erran
gure Jainco handiaz.
R. Esquer bada dicogun
eçaul ahal gueciaz.

Benedicat

Benedica eta bequira
gaitçala indarthuac,
Jainco aita seme eta
spiritu Sainduac.
R. hala bada eguin gaitçala
gueure bici gucian,
mundu hunetaco pena
eta ondico handian.

Fidelium animæ

Bere misericordia
Jaincoac emala aximei,
errepausu dicela
aman doloratuei.
Eman dieçala bada
eta lecco hura,

iraunguituric diecala
eman paralitsiá.

Salve. Regina.

Agur erreguina, ama
bihotz maitharena,
eta esperantça Christau
penatu guztiena.

Nigarrez eta celhaietic
gure auhen tristeac,
helteen darozquien eva
haurraren umeac.

Eta beraz burrecoen
advocat hautetsia,
gure ganat urricariz
itzul acu beguia.

Eta azquen partiadan
sabeleco fruitua,
othoi diecaguçu
eracutsi saindua.

hala eguiguçu andre
maitea eta arraia
eracutsi diecaguçu
othoi haren bisaia.

Versus.

Saindaren ama gutaz
othoitz eguiçu, arren,
Jesu Christoren guimetsen
digne aurkhi gaiteçen.

Othoitça. Omnipotens sempiterne.

O Jainco ahal guçieta eta bethierecoa,
Ceiñac ama Virgina gloriossaren, gorputz
eta arimac, Spiritu sainduarequin
batean, semearen egoitzatcat batso,
içateco preparatu baitcinduen, eguiçu
gracia hoyen exhortcapen oraz
bitzea, eta bitartecotassunaz, hurbill
dauzaizquigun gracietaric, eta
seculaco heriotatic libro içateco.
Jesu Christo gure jaun eta Cure seme
Curequin eta Spiritu saindearequin
mende guztietaco mendetan, bici eta
aguinteen duen beraren merecira
eta bitartecotz. Halabiz.

Divinum auxilium.

Jaunaren fauorea
dela bethi gurequin,

amenbiz bada calterc
hartcea errachequin.
Gure aita Agur maria
Eta sinhesten dut.

HILLEN OFFICIOA.

Invitatorium.

Catozte adoratcera
Cerua eveguiea,
Cergatic haren escutic
baitegu bicitcea.

Venite exultemus. Psal. 94.

Çatozte gende prestuac
Jauna baithan bestcera,
Catozte salvatcaillea
baithan alegueratcera.

Aithor diotcegun eguin
darozquigun unguiac,
eta bozd gaitecen haren
Cantatcen erasiac.

Ceren jaunic handiena
baita gure jaincoa,
hura bertce jongoecen
erregue gainecoa.

gu berriz haren beracen
bihotcea gendea,
harc ez dita cerbuyatcen
nihoiz ere bereac.

haren escua direla
luciaren harchedeac,
bere egaguitcen dira
Mendien gorgoitceac.

Catorta beraz jaun handi
haren adoratcerat.
eta haren aitcinean
belhaurinica jartcerat.

Catorta beguietaric
nigarrac ichurtcerat,
Ceren eguin duguin hainitz
falta haren aldera.

Eta cergatic hura den
gure Createaillea,
hura gure jaunco eta
habe eta gabea.

Eta gu halaber haren
jende onheritciac,
haren arpill edoreco
gu ardi bereciac.

Catorte beraz guciac
haren adoratcerat,
eta hari cor diogun
ohoren ematerat.

Ecen jaun hare berac gaitu
hantara gombidatcen,
berac holas amendioz
bethe harc idugnitcen.

Aditcen baitcunean
ene ahoco hitzac,
beguiratcue ceren
gogortcetic bihotzac.

Nola eguin baitcituzten
beriala Cuenec,
siniaco desertuan
aita bihotz gogorrec.

Ceinec bainindutèn arco
aloir atterraraci;
Citaztelaric maiz ene
gastiguac ikhusi.

Berroguei urthez enequi
egotu nintceitçaien,
abisatcen nintucela
Cirela enganatcen.

Ala bainan hitsiatu
hec batere antzia,
elaiteen obran ene
amatcaz nahia.

Athercitaric juramentu
ordian eguin nien,
ene errepauswra nahodi
otairela. Sartzeco

Verba mea auribus. Psal. 5.

Jauna ene hitza cewre
beharris adi çaçu,
eta ene dehadarra
enez entçun eçaçu

Çaude athor eune ene
Athoitçaren bozera,
O Jaiñoo jarin Ceiña ene
erreguea baitçara

Ceicean guiçic jarquitçen
naiz Çure athoitcera
Ceren bethi prest baitçaude
humillen entçutera

Çuc ene landa çaqueçu
goici ene Athoitça,
ecen Çuc ikhusten ducu
ene ondico latça.

Badaquit Çuc eztuçula
entçuten urguillaric,
Ceren eztaitçu nahi
ikhusti halaco biciaric.

Ez eta gaichtoric hurbill
daquiçun aitcinera,
ez hain guti aguer dadin
Çure beguiltarat.

Aitcitic gaitcesten tutçu
handiro halacoac,
gaitcesten guiçon guecurti
eta larrin faltsuac.

Gaitcesten tutçu craino
odol isuritçailleac,
Jincean gaitcesten doble
eta trompatçailleac.

Bainan Jaincoa ene nitaz
denaz becambatean,
misericordia handi
fidaturic Çurean

Autsartatcen naiz Çure templu
sacratuan sartcera,
ikhara handiareguin
Çure adoratcera.

Chuchenqui guida decaçu
arren Ceure bidean,
Chuchen ibill nadin çure
beguien aitcinean.

Ecen etsaiac daraizquit
laster eta khecharic,
Ceharreco bidetara
laztaraci nahiric.

Hequien ahotan esta
behin ere eguiaric,
behin ere bihotcetan
baicen arintassunic.

Hobi idequi bat hequin
diduric eztarriac.
Ceinac bonatcen baititu
ussain hiquin garriac.

Bere mihiez ditute
simpleenac trompatcen,
o Jaungoico justua hec
gaztiga çatçu arren.

Ethietcetaila bere
gogoetac balia,
baiñan nola hequin baitu
habena merecia.

Haiça çatçu urrun Ceure
beguitarte saindutic,
Ecen baitcaituzte Çure
aldaratcen goçotic.

Eta Centra Ceure gana
dietcaten justuac,
ematecu placer eta
bozcario saindua.

Eguiaz Ceure eguitea
othoi hequien artean,
eta fauora etçatçu
premia dutenean.

Gloriaraci detçatçu
hec othoi Ceure laitzan,
Çure icena eduqui
Ceren duten ecertan.

Hec baitec guztietaric
sauna benedica catçu,
eta Ceure dohain eta
graciez bethe catçu

Guerica etçatçu Ceure
ereedola handiaz,
finean khoroa Ceure
seculaco gloriaz.

Guri ere equigaeguen
Othoi saluore bera,
Ezenda dietçatenguin
hequien baltran equerria.

Bethiere errepaiatu
emaiteco arimei,
eta bethico arguia
eracutz hequien beguiei.

Domine ne in furore Psal. 6.

Ez naçaçula mehatcha
Jauna çure asserrean,
ez eta puni colera
handian çaudenean.

Ceren dudan çure legue
Saindua mezprecatu,
eta haren contra equin
nahasbenguin bekhatu.

Bainan jaincoa bihotz bera
Çue naucun urricari
eta othoi eman naçaçu
Cergatic bainaiz eri.

Ecen ihaurossi çaizquit
hecurrac junturetan,
eta arima nahasti
bere equinbidetan.

Aspaldin dacussaçun
legueez, dut laceria,
naçaçun beraz urricari
o Jaungoico handia.

Noiz artean duçu bada
Jaun ona beguiraduco,
noiz artean naçaçu pena
hautaz gastigatuco.

Khecha çaite arren othoi
ene faborateerat,
eta ene arima ondico
hautaric libratceerat.

Cer progotchu duçu berdin
ene haguerantceaz,
eta ene bekhatua
heriotz punitceaz.

Ecen herioan ezda
Çure orhoitcapenic,
ezta ifernuan ere
Çure unguien aithorric

damu eta dolore dut
handia bihitzean,

Cergatic eguin didan hutz
Çure saindu legean.

Jau oro nigar ixuriz
Ohea dut bustitcen,
Jau oro neure azpico
ohacura hecatcen,

Ene begui tarrianda
Jauna eçagun asqui;
Çure Colerac ducla
hainitz nahas eraci.

Gauça bera eçagun da
Craiño gorphutcean
Ceren gaiz çahartu bainaiz
Neure etsaien artian.

Guciareguien badut
Craiño esparantça,
urricalmenic entçunen
ducula ene othoitza.

Aparta çaquizquidate
Ceraz etsai gaixtoac,
ecen jaun onac entçun tic
ene auhen tristeac,

Bai jaun onac ikhussi dic
ene nigar ixillac
eta bere Casguez hortan
ene othoitz humilla.

Cuec ere ahalgue eta
ikhara handiarequin,
haren ganat icul caitezte
eta urriquiarequin.

Esca çaquiscote ceren
falten barkhamendua,
ecen bihotza duc guztiz
urricalmenduzcoa.

Domine Deus meus. Psal. 7.

Munduaren jaun eta
ene jabe handia,
Çure baithan eçarri dut
esparantça guztia.

Arren çuc libra naçaçu
neure etsaietaric,
Calte eguin nahiz hurbill
darraizquidanetaric,

Beguira naçaçu othoi
flaco eta errebela,
eznaramaten lehoinec
ardiantça beçala.

Justor nerori bakharric
ikhusten nautean,
Çure farrorea horbill
ezdudala aldean.

O ene jongoicu ona
baldin bide gaberic,
norzbeit eguiten banaruz
edo atsecaberic.

Baldin bihurtu banaiz
gaizquiari gaizqui,
merezi onez necatu
Saira hequin fuerça.

Merezi onez endotic
laster berraizpudala,
eta bidean unheric
ateema nentcatela.

Merezi onez ostica
nentcatela lurrecin,
fiñean merezi onez
eta bill herrautsecin.

Bainan jauna eztaroet
deus eguin halacoric,
ritcitic baicen ontakun
eta baicen placeric.

Haitarnentz, othoi Ceure
alkhiquitic jaiqui Caite,
eta asserecin hequin
bidera ilkhi Caite.

Jaiqui Caite eta ilkhi
Çaquizte aiteiñera,
Ceronec aguindu duçun
hitzaren aralera.

Hala eguiten baduçu
jendea laihetzera,
bilduco Caitça fauore
premian escatera.

Içan Caite bada othoi
Ceure alkhi gorara,
eta emacu sentencia
gaichto hequin contrara.

Halaber ikhus eçaçu
ene innocentcia,
eta nic sufritcen dudan
bidegabe handia.

Suni catcu jauna helquin
bekhatu ehortcia,
eta bide onez guida
justu diren guztiac.

Çuc clarqui ikhusten duçu
pretunaren bihotça,
Çuc iracurtcen cer haren
barrenean baitatça.

Cuçase ene jabea
Çu ene fareorea,
Çu perilletan pretuna
onen libratçaillea.

O Jaina ona çu çare
gure Juje justua,
Çu birthutea carelaric
halaric paralitua.

hequien contra eguin oro
Çu çare alteratcen,
hequien contra azkenean
Colera descargatcen.

Ceiñac ezlaitire nihoiz
Convertitcen onera,
baiñan aitaitic baituaz
gaichtatuz aitcinera

hequien contra daçu Cerua
ezpata ailteratcen,
hequin contra Cerua areu
Cebarva arrimatcen.

hei darotçu herio
tristea preparatcen,
hei chimichtac becain latter
tragacac auithiquitcen.

halacoac bada caizquit
eguin nori altehata,
halacoac daritate.
atco gaitz delivatua.

Bere burnei darocu
hec ordean caltea,
prepaharatcen bere buru
gachoei dolorea.

Bere burusi hobiac
daroztc idequitcen,
bere buruac hetara
azkenean etchatcen.

Eta hala çocatu hec
nori eguin ustea,
bere burnei darocu
ordenatcen Caltea.

hauc guztiac ikhustiric
ni Cure justitia,
laudatcen dut eta çuri
Cantatcen eretia.

A porta inferi.
Sacun ena arren arima
defuntuia lecetic.
lehen bar lehen athera
Catea purgatceotic.
Pater noster.
Ioben lectioneac. Parce mihi. Iob 7.
Barkha diecadaen latter othoi
neure jauna, ecen ene eguneac deus
eztire, cer da guicona non hanbat
eritzten baituen. eta cergatic emaiten
baituen, ceure bihotca hanbat haren
baithara. goiceam beguiratu dieçaen
becain sarri bereh ala frogatcen dacu
hoitz arteas eztarotacu barkhatuce,
eta eztarotacu neure thuiacen eruetecu
arteric utcico, hatz eguin dut cer
eguinen darotcut bada, o guiconen
beguiratçailea? Cergatic eguin nauçu
neure hegui, eta neura burucen
unhagarri? Cergatic eztarotacu
barkhatcen neure bekhatua, eta
aldaratcen neure bidegabea, hunen
non sarri herrautsetan beguinen
dudan, eta goiceam bilhatcen

banauçu iinen gainean, içanen
eznaicen........
Resp. Credo quod.
Sinhesten dut ecen ene
jainco erostçaillea,
Ceruetan bicidela
Majestatez bethea.
Bai eta naicela azken
eguneam biztuen
eta hura neure beguiz
dudala ikhusico.
hura dut ikhustico
dudala nic neronec,
eta enetcat bertce
munduko bici denec.
Lectio ij. Tædet animam. Iob. 10.
Ene arima unhatu da ene biciaz
itçuriw Caithatea, Cure contra, mint-
çatuco naiz icare arimaren behacunean
eta erranen dut, eznaçaçula condemna
aditçerazt emadaçu cergatic hunela
punitcen nauçun? cu iduri bide
çaitçu ene deleheiatcea, eta ene ceure
escuco obraren nekhatcea, eta gaichtoen
Contseillearen fauoratcea. Cure

beguiac haraguijzcoac Ahc dire, guieun carnel batee becala beguiratceco. Cure eguinac guiçonarenac beçalaco, ere gaichtaquerian bilhatceco, eta urtheac harenac beçalacoac, eta bekhatuari garraiquitceco, daquiculaçuc gaizqui garabic eguin eztudala. eta daquiculariç orraiño, eguin duenic baihor Cure escuei ecin itcul daguiquetela.

Resp. Qui lazarum

O Jaun lazoro holattic viaigui Cinduena.
jadanic ustelkcen eta usNaintcen hatsi cena.
Eman diecece Ahoi errepausu arimoi,
purgatorioco buan
pena dacutatenei.
hill eta biciac buar
Jujatuco tutcuna,
eguiceu Ahoi Catter
halaco cntasuna.

Çure escuec jauna, eguin naute eta inguru guztian moldatu naute; eta halaric hain laster huruz behera etchatcen naucu. Othoi Caita nola lattarcen parc eguin naucun. eta herrautetara biheurtuco naucun. eznauca jautu gatna beçala? larruz eta haraguiz bestitu naucu, eta hecur rez eta cainez Mautu. bicia eman darotaçu eta eguin asco contatmin. eta Çure begui ernoec beguiratu nautte.

Resp. Comilla mea.

haruitcen naiz neure faltaz orhoitcan naicenean.
Ea nola aguertuco naicen Cure aitcinean
Jaustea Carenean mundu handi hau jujatcera,
eta nori bere paga Justicia ematera.

Ez naçaquezala jauna
arren ethor Condemna,
Cergatic eguin dudanez
Cure Contra bekatua.

Libera me.

Seculaco heriotic
o Jaun bihotz emea,
ene arima guarda çaçu
beldurcen naiz bethea.

Beguira çaquiçu eguna
latz eta alferreac,
Ceru lurrac icharoten
hatsic direnean.

Eguin hortan duc juge
Ceinetan Çu justicia,
jaustic baitçara hunaz
jujatcera mundua.

Ikharatcen naiz jauna eta
icitcen bihotcean,
eguin icigarri hartaz
orhoitcen naicean.

Ceinetan gauça guztiac
baitira erratuco,

Cerua arguiçaguiac
goibelez illhunduco.

Eguin hura içanen da
eguin Coleratsua,
eguin laztimatsu eta
eguin ezpantutsua.

Eguin handie gabea,
handi eta garratza,
Ceiñetan triste baitugue
lat bederac bihotza.

Requiem. Bethico errepausua
emotecu animiei,
eta bethico arguia
eracutz heguin beguiei.

Amen.

HIMNO CEMBEIT.

Escararat Içulia e.

Berta berriz, Berpeketan, himnoa. Pange lingua.

Ene Mihia Canta çac Misterio gorena,
Jaïnco, Virginaren ganic jajo nahi içan dena
Munduaren erreguea, gure gatic hil dena.

Nobis datus.

Jaïnco cela du munduan guiçonequin hantatu
Aitaren hitz sacratua guciétan banatu;
hil bezperan, dohaimetan handiena utci du.

In suprema.

Arguenecó afarian, dicipuluen baltran,
legea complitu eta, hedaduria guçian,
Bere gorphutza, bere escuz, jatera diote eman

Verbum Caro.

Berbo haraguiztatuac, hitz bakar bater ditu
ogui, arnoac bere odolskai haragui bihurtu
Christan errecelluntraac sinhestea asqui du.

Tantum ergo

Adora beraz ahispez, herionik ahiaca handia
Legue çaharrac eçagut beça nausi berria
Senti guequistien orde, Jugien sinhet, eguia

Genitori.

Aitaregnin semea bethi dela laudatu,
Bethi duela ohore, dela bercificatu;
Bien ganic dathorrena orobat adoratu.

Amen......

Matutinetan.

Sacris solemnis

Besta handi huntan, bez gaitengucia,
Bihotzetic leitez elkhi aheriac;
Lemami caharra cirun arthiguerie,
gaiten aguer berrituric.

Noctis. ......

Eguirda aiphatcen jesusen bazcoa,
decipulnequin eguinacoa;
Bildoti eta ogui lemami gabequin,
Legueac manatuequin.

Post agnum......

Bildotsa jan eta, hartcen du oguia,
hartaz du eguiten bere gorputza;
Gucia gucien eta bakhotchari
Ematen dare janari.

Dedit fragilibus......

Orobat bere odol eguinac arnoa,
herbalei diote ematen vasoa;
Jan eta edanic, trexte, ellhaunducec.
decaten arim gogoa.

Sic sacrificium......

Sacrificio hau bakharric aphezec,
decaquete eguin, ez ordean bertcec;
Christauei diote ezgunic partitcen,
behenic hartuic berec.

Panis angelicus...?.

Oi hau miracuilla espantagarria,
guiçones janari cerua oguia;
Gaur itçal, itchurac, handire tuntutcen,
Ordain eguia aguertcen.

Te trina deitas......

Hirur presunetan, jainco bat çarena,
Bisita gaitçatçu, O saun hoberena;

Cu çauden argui en, cure lüde beraz
gaitçatzu arren helaraz. Amen.

Laudetan.

Verbum supernum.

Verbo lurrena jaütria, ceruan daguelaric,
Gure aitean dabila, aitareguin delaric
Eguiten hari delaric bere aïtac emanlana
Mundu huntaric guatea, hürbiltcen cagu orena

In mortem....

Traïdoreac bere etsaïei saguatzen mentzean
dicipulu lec halegruin jarri, içan cen mahaiñean

Quibus....

Ogui arnoen itchuran, bere gorphuz baicedolaz
Bascatu citzen betan gorphuz eta arimetan.

Se nalcens....

Sortcez cen gure laguna mahaineam janaria
hiltcean gure erospena guero ceruan saria.

Ò Salutaris....

Ò Hostia sallagarria, ceruian cabaltçarillea,
Etsaïpean gare bici, arren gaitçatzu lukhorri.

Uni sit....

hirur presunec dutela, mendoren mende loria
Ceruetan diguteela bethierecco bicia
Amen.

BAZCO DEMBORAN.

Forti tegente brachio....

Bere puchant latec gaitu
Itsas gorritic athera
azquenean hautu dugu
Gure urtarri gogorra.

Nunc ergo....

Aldir bengantcen jaincoac
Esquerrac dituen gatic,
chuziz jauntziac duguin jan
haren bildots sacratutic.

Hujus sacrato....

Amudioz sartatuacis
Bicitcea jaunarentçat,
hunen odol haraguiac
detçaguin har hazcuntçatçat.

Jam pascha...

Curutz victima garbia
gure Bazcoa da bihurtu,
huren odolaz bustia
horrac cauritcen ezta.

O Digna Coelo...

ifernuaren victimac
huren bitan dire escortem,
heriu larruac berea.
nausitcat du ecagutcen.

Christus sepulcri...

hilna nun hiller ortetic
den loriós atheratan,
Etsaïa amarratuvic
Cerua davicu cabaltcen.

Da Christe...

Jesus maitea eguicu
curegum hillic phiti gaïten
lurra utciric, gaïten hen
Ceruco gaucen inhesten.

Sit laus Patri...

hiruretanen sacratuac
sanduriuac behar tu.
Cerurat gu bidaltceco
heriu bera hill baïta. Amen.

Matutinetaco Himnoa.

Adeste Coelitum chori.

Ceruitiarrac çaudete
Bozcariuzco cantatan,
lorios hillen artetic
christi ilkhitcen den huntan.

Frustra sepulcro...

Judu corrac alfer du
arthorqui caihtcen hobia,
ez du ceren ciguillatu
estaltcen duen harria.

Inanis absistat...

Ez du beldur içatea
gorphutza decaten gora,
Bere indarrez da phitztuco
Bere nahira hil dena.

Clausa sigillis...

Virgina ama çaurthu gabe
Miracuilluz denajajo,
hobitic ilkhi daiteçice
harria delaric oso.

Ridebat hunc...

Guintcetic jausten bada
Coratuec cutsoten,

Jaincoa Ducla [illegible]
Vraitic Dagu sinhesten.

At tu paternis....

Ah ordean en jestu!
Aitac çauteun manu eman,
Odol guciaren gostuz
Mundua garbi cinecean.

Non ille descendit....

Gurutçetic jautsi gabe
hilla delacoz du phiztuten,
eta berac icen herabe
deitcea Jainco leme.

Da Christe nos.

Sit laus Patri fol 70.

Jesus maitea eguiçu &c

Laudetaco Himnoa.

Aurora lucis....

Alba [illegible]
Bilotsa dugun lehiaz,
lauda Cepla saindueguin
Içan duen garaitiaz.

Fuso redemptori....

Lobena daucu borzatu
Bere odolaren gostuz,
Saindutegiua çalaldu
Lango velua çathituz.

Granum solo....

Creintea ustelau eta
laster ohi da cehitcen,
handic da halaco utta
Bihi batetic ethortcen.

Non destuuntur....

Gure gorphutz ustelduca
hala da phiztuz berretiev;
Christoc bide cehatua
phiztcean utci baitio.

Affrixa cum....

Haragia jetutequin
Bada gurutçeficatcen,
haren edergailleaquin
phiztuco badugu çucen.

Da Christe nos....

Sit laus patri.... fol. 70.

Jesus maitea eguiçu &c.

Salbatorez Besperetan.

Opus peregisti tuum.

Çohaz, jauna guca caite,
utci cinduen loriaz,
eguin duçu hemengoaz,
nauhituric herricaz.

Jam nube...

- hedoi distiant batean,
çare altchatcen ceruetra,
timbuctaco ostea,
daramaçula ondotic.

Mirante turma...

. athe eternalac dice,
Bet-betan paguez çabaltcen,
laster ucita guna care.
Jainco guiçona altchatcen.

Illic Patronus...

handic duçu cina elça
hasten eta berreguintcen,
Biciaz membro lukhoitza
duçulaic saguratcen.

Illinc tot inter...

guduçean den gaichoa
hortic duçu çue laguntcen,

Baï garaia, bai khorua
diotçoten aldaratcen.

Quo christe...

Igan çaren loriatic
Jesus oïhuz çaguzquigu.
Çue eracutsi bidetic
Makhur ez gaiten eguien.

Da christe page. 70.

Da christe page. 70.

Qui victo ad...

Loria Biter Ceruria
igan den Jesus jaunari,
aïtarequin gauça bera
Ispiritu sainduari. amen.

Matutinetan.

Promissa tellus.

Aguintçac dere complitu
Eguin da gure bagaca,
gaïten bot ceren den laurthu
Ceruan gure Jabea.

Tu christe...

Jesus ordolaz erosi
duçun lorian sar caite,
ceru lurrec bere nauti
Soberano çaduzcate.

Quid obstupentes....

Ò dicipuluac nora
gòiti ducua behatcen,
hola guire jupatcera
icusico da ethortcen.

Ò christe dextre....

Jesus, munduco gendutan
çaren gure laguntzaille,
guero gaitça ceruetan
çuce lorian partale.

Laus summa....

Trinitate saindiuari
laudorio çajo cor,
Eiquer onac Jemeonii
ceren dein gure fhadol. amen.

Laudetan.

Jesu nostre redemptio.

Jesus salbatçaille ona
Bihotzen egartsu mina
Mundua eguin duçuna
Cacusat guiçon eguiña.

Quæ te vicit....

zeta çean cere hain ona
gure hobenet cargatcea,
odol guçia emuit
hiltcetic gu libratceco.

Inferni claustra....

Ifernietaco gacho
nigartiac libratuiric,
Cerua' loriz çaude
aïtoren bandin jariric.

Ipsa te cogat....

Çure iuricalmendeuac
gure gaïtçac senda çatçu,
noïzbait çure bekhoguia
jesus deçagun eguiçio.

Tu esto nostrum....

Gure gozando behauia
Caren craï esperantça,
Menden mende içatcea
Cure lozia bakharea. amen

Abendoan Matutinetan.

Instantis adventum.

Dugun xhartuqui deithora
Jaïnco althetan Duguna,
aïtcinetic, cantaz Dugun
goça dohain handiena.

Æterna proles....

Jainco Semea ama bat
hartcea er da hartiatu,
Gathibuai libratceco
Bera da eguin gathiba.

Mansuetus....

Sun aïtcinat çohazen
hor helda da amultnegui
escaïnteen dantçun baquea
er arbuya eguer gaizqui.

Mox nube....

Hedoï batean laster da
jiye becala jautsico,
Bere hawxrac lorinsqui
Cerurat eremateco.

Fœtus tenebrarum....

urxun ilhunbetaco obrac
arguia hurbil den huntan,

Adam-çaharen ute bedi
Berriaren urdainetan.

Qui liberator....

Sandoric handiena
Seme salbatzailleari,
Aitaregui menden mende
ispiritu sainduari. Amen.

Laudetan.

Jordanis oras....

Jordango baztérrac ditu
Baptistaren beçac esten,
goço naguiac harbeitez
lo pituaren haitatcen.

Auctoris adventum....

Ceru lur itsass berec
hurbildua dacutate,
Bera eguillea aïtcinat
agurca beitatcen dute.

Mundemus & nos...

Garbi gue ere bihotçac
Bidescac chuchen jaunari,
aphaïn ceir çagion eguitea
hain handi den arrotçari.

Tu nostra tu....

Jesus gure salbatzaillea
gure goço bai indarra
Çu gabe guçona daha
ihartuz nola belharra.

Ægris salutem....

Eri eta eroriac
altcha eta sendatzen,
Beha çoçu [illegible],
eta bizitzea duçu.

Qui liberator....

Saindurik handiena
seme salbatzailleari,
Aitaregui menden mende
Izpiritu sainduari.

Amen.

Besperetan.

Statuta decreto dei

Noiz beit, noizbeiti du arguitcen
hain lerantetsi egunac,
Jaincoaren conseilluan
hain goiz señalatu cenac.

Patris nefando....

Aita Adamen bekatuz
caurituac gu gachoac,
Bere ilhumbetan çaurcan
Chortaric heriua.

Morti secundæ....

heriotcerat bai sucrat
condenatuac bethico,
Etçaiten juje garratz bat
Baicen iguriquitceco.

Heu, quis ruinæ....

Nor bada cetcaguen altcha
hain calte harrigarritic,
Noren escu podorosac
Senda halaco çauritic.

Tu christe....

Çu ceruetic jautsiric
deçaguçen jeniuna,

Çuc erreberri bakharric
Çureganden emaguena.

Rorate cœli....

Itur becatu cernec
ihintz miracuilluzcoa,
liuverat arren Jrecaguin
hor sallatcaille Jaincoa.

Sit sempiterna....

Ducun bethi laudorio
Verbo haraguitatua,
orobat aitareguien
Çuc izpiritu saindua.

Bizkala

Eguberri eguneco l. Besperetan

Mundo tenebris.

huna mundu ilhunbetan
Chortciaren arguia,
urrun itçal ssants galeac
aguertuz guerotz eguia.

Cessent gementium....

Ichil betez arbatsen
hats behereapen ilucea,
Berma jarriric eguin tu
Baqueac Jainco semeac.

Inops et exul....

Ceru lurren eguillea
Iduquia da donguetcat,
arbuyatua bertcez
heja bat du jauregnitçat

Infans creator....

haur Jainco creatcaillea
aitaren apher handia;
hor çaite gu salbatçea
Içan ondoan hostia.

Mundo redemtor....

Duçun loria guiçonen
erosterat çathorena,

Lauda bedi Ispiritu
aïtarequin Jainco dena. amen

Matulinetan.

Jam delinant....

Bara detaguin auhenac
ugnitu dute lerua,
huna non duen eguitan
baque hambat aguindua.

Profunda noctis....

Aïngueruec gau erditan
Boztariuz daruntsate,
Jainco bat çaiculc sorthu
Canta errepicaz dute.

Specum sacratam....

altcha guacen artcaïnequin
Jainco denaren hejarat.
Bihotz kharten batequin
Sehascan beraucaterat.

At quale nobis....

Udean cer icuskari!
haurra ara batean,
ilhal tcharrez trochatua
ama gacho baten aldean,

Tu ne ille christe!...

Cu gucioz gorairen seme
aïtaren distiadura,
Çu otha çare mundua
ahinrean dauean hura.

Sic est: verenda....

horrela çu gorde arren
Berdin çattut ecaguteen,
Çu carela aïngueruec
Çaituztena adiratcen.

Agis magistrum....

Mutu sehasca hortaric
daroçuçu irakhasten,
haraguiaren ukhatcen
bore ez nahia jasaiten.

Castos amores....

Jesus haurra senda çaçu
gure bihotcen barnutura,
Çure sortceaz iguçu
Çu maitatceco sukharra

amen

Laudetan.

Missum redemptor...

Mundu gucian adora
Bedi Salbatçaillea ona
Erregue berri ceruac,
Mariaz eman dauçuna.

Rerum creator...

Creatçaillea gorphutz bat
Esclabuena du hartu,
arguenean hartan hiltzé
Bera gogo du salbatu.

Quod ante mundi.

Verbo menden aïtcinean
aïtaren ganic ilkhia,
dembora hilcor sortcen da
Bera demboren nausia

Fœno cubare...

Içarretan jaunaren
Etçanca da abre asca,
amaren esne behar da
Bera ceru lurren barca.

Quæ Cardines...

Mundu ossoa dontetan
darabillaten escuac,
dacusquit trocha batenez
hertiqui amarratuac.
haur herbal eta nigarti
lastoan etçana dagen
gu gure erorcotic
loriarat altchatceco.

Judex futurus...

gure juje behar dena
beharcarat nahi gaitu,
amudiuac hain handiac
gurea ordain behar du.

Qui natus es...

Loria virgina gami
Sajo den Jesus haurrari,
Aïtareguin menden mende
Ispiritu Saindiari.

Amen...

2.. Bésperetan.

Jesu redemptor....

Jesus gure salbatçaillea
Leme bakhoïtz aitarena,
harte gabe haren berdin
Bakharric sortcen carena.

Tu nostra pax....

gure baque bai loria.
Bekhatoren esperantça
Entçun çaçu bihotz osos
eguiten çaitcun othoitça.

Qui Corporis....

Jauc beçalaco gorphutz bat
hartcea duçu onhesten,
gu cure sainçotasunaz
aldiz partçuner eguiten.

Ad illud evectos....

hambat ohoratcen tutçun
anayac çatçu beguira,
Bekhatuaz erortcetic
lehengo Ceri gaitcera.

Hoc sancta...

hori dautçugu gabetcan
sortha cinen egun huntan,

Eguiazcoa igorzqueq
Mundura gure ilhunetan.

Nunc ergo....

Orai aitaina diotça
Ceru lur bai itsasoac,
Cure aitari Cantatcen
Copla esquer onezcoac.

Et nos perennis....

Jesus gure salbatçea
sorthu nahi içan çarena,
guc bethi dugu cantatu
gure eguin handiena.

Qui natus es....

Loria berauz jesusi
Virginaren semeari,
Aitarequin menden mende
Ispiritu sainduari.

amen

Circoncisioneco 1.e Besperetan.

Debilis cessent....

akhaba bedi gucituen
legue cicat eta alferra,
aiqui luce bihotzetan
naussi içan da beldurra.
alientcia berri bat
Jesusec dauzcu ekharten,
heme jayo beldurrari
amudiua naussitcen.

Sole de vero....

Den aurren desteadura
aitaren eguiazcoa,
gorphutzean gaur harteendu
Bekhatuaren laidoa.

Stillat excos....

Egun haurrari dariun
odol chorta bat cen aiqui,
Milla munduren hobenac
Borrocatcecotcat osoqui.

batere chortaca baicen
Oz dariun odol hiri,
eguin bater gucitcean
Çurrutan nahi du isuri.

Hæc dies ...

Gaur caiten Jesus maitea
Icen berri bat emaiten,
Ceiñari ifernu beraz
aguer baitio eguiten.
Jesus da Cure icena
Bai eta ere içana,
Çare ecen salbatçaille
guicon galdu cenarena.

Summa laus....

Laudorio bere odolaz
erosi gaituenari,
Berdin aitarequin bethi
Spiritu sainduari.

amen.

Matutinetan.

Felix dies quam

Gaur Jesus bere odolaz
gure salbatceen harten da,
egun gucia sainduentan
gaiten gure berten hal.

Vix natus.

Erdi enne erdi odol
dario hrithu deneco,
amudiorea bahia
guciaren inirtceci.

Intrans in ...

dei doja da mundurateen
aitaren da manuypeas?
Sacrificiova muga
ahal beçala aintcoenteen

Amore se...

amudioz da beregain
hobena harteen bai pena
legue berac betheatcen
libratceen hobenduna

Tu christe...

O Jesus. gure bartarie
Çuca ezdena khen çaçu,

Çure icen bai legueia
Bihotzetan ftnea guen.

Qui natus es

Loria jesus haurrari
virginaren semeari,
aitarequin munden mende
Ispiritu Sainduari. amen.

Laudetan.

Noxium chistus.

Jesus haur hobengabea
Munduan sarthu deneco,
huna diotea aitari
nun naicen çure escuco.

Gaixtaguinaren hobena
Ene gain harteerat nago,
nic çure halterradura
Bakharric dut jatangogen

Non placet...

Ez tucu nesten chahal
Ez eta ere ceceneic,
huna çuc eman gorphutz bat
Curetçat dut orai danic.

Nic bilduti eguaizcoa
odola dut inirico,

Oduan dire itehuraç
Eguiarat aldatuec.

Dixit et patris....

Aïta aitarrearen eman
hitça nahi du atchiqui,
hargatic gorphutz min bera
nahalac du ebaqui.
Bera legue emaillea
Bera da bethetçaillea,
gure orde jaïstamen du
hare artarik dorphea.

Jam nihil....

Alientcia berria
Campocoa ez delacoz,
Barnez ez bada bethetcen
Balios ez da ceruentz.
Ceruetaric behar dire
Bai ebaqui ziciriac,
non ez bethetcen ez dire
patu legue berricoac.

Summa laus....

Laudorio bere edolaz
erori gaitecenari,
Berdin aïtaregain bethi
Ispiritu Sainduari. amen.

2.° **Bespereten.**

Victis sibi Cognomina.

Guerlarien hain beçaite
pres eguinen içena,
Cuc Jesus hartuco
Sallatçen dituztçuena.

Non alterum....

Guçonari eten oemana
Bertcenic deithuratceco,
hilla bago bitzteco,
Eta bethi biciteco.

Tanti quod....

Içen hanbat pena hanbat
ondol gostaricacoa,
alfer hura bihurtzeco
nor othe da asqui çeroa.

Sacro pati....

Çaicun aitatic sendagaïl
hunen gatic pairatcea,
Khiratz içatetic urrun
goço ere da hiltcea.

Tu qui vocari....

Jesus Sallatçailleona
deithura duçu onhesten,

Arren beltza dapilguin
Beraz ganztiguia athiraten

Qui natus es . . .

Soria Jesus haurrari
Virginaren semeari,
Aïtareguin menden mende
Spiritu sainduari Amen

Epifanias 1.e Besperetan.

Quæ stella . . .

Cer da içar miragarri
gana arguiten duen hori
Erregue berri baten da
Sortzaren mandatari.

Bere distiaduzaz du
Mundu gucian arguitcen,
aitcinean dohalaric
Sehascaraiño bidaltcen.

Stat vatibus . . .

hau da Jacoben leinutic
Ilkhi behar cen içarra,
hambat mende aïtcinetic
profetec erran cahoca.

hunen bistan da ernatcen
Iguzqui aldeco jendea;
Non bathuco othe ditten
gucietan da galdea.

Dum sidus . . .

Içar gucien içarra
Bainean çuten gracia,
Jainco eguiazcoen
Eçaguteco bacia.

hare magoac bihotzetan
dita estiqui uquitu
Eta içarren nausia
Bilhatcerat gombidatu

Segnes amor. . . .

Ez amodiuac ertu
Sugamenic eçaguteen,
Ez nekheac ez menturec
nihor erdutu baratceen.

Ceruco dejan diturte
herriac etcheac usten,
Munduan maïteren gaucac
gogor bihotzez ahantzten.

Micante Dum. . . .

O Jesus cure içarrac
arguituco naseneam,

Ez beça arren trabaric
aurkhi ene bihotcean
Qui lumen est....
Saria aita bai munduo
itsuaren arguiari
Emoguen orobat bethi
Ispiritu sainduari amen

Laudetan.

Herodes hostis...
herodes etsai gaichtoa
Cerc hau horrela beldurtcen?
Jesus haurraren Sortceaz
Certaco hain asaldatcen.
hautetsiac Khoroatcen
ditaenac cerutan,
nihori etcuic Khoroa
arrapatcen mundu huntan.
Ibant magi...
Magoac çohacen bethi
Bere içarrari jarraiqui
Birtatic cihoacten
Beldur Custe la handirequi.

Arguien arguia çuten
Içar arguir nahi bathu,
Bathu eta bere ofrendaz
Jaincotcat çuten athortu.
Lavacra pueri....
Jesus da goçatu bathojatcen
Bere baptistaren escuz,
ura du benedicatcen
Jordanen bera maniatuz.
hobendunen idurian
Bildots garbiac du hartu,
gure pothoc garbitceco
Bera da hetaz cargatu.
Novum genus....
Gucir geraren indarra
hemen da gucir aguertcen,
Canaco estegetan du
ura arnorat aldatcen.
Jesus, amudiu hutsac
Cer erdaique gure gatic,
natura bera iraulı
nahi duenaz guerostic.

Te christe....

hambat alder maitagarri
Jesus aguertcen çarena,
eguiçu laudo çaitçaguın
Erreguetan hoberena.

Qui te revelat...

Loria mundu itsuaren
arguia den semeari,
laudorio aitaregun
Izpiritu sainduari. Amen

2.a Besperetan.

Linquunt tecta....

Magoac Jerusalendic
lehiaz dire ilkhitcen,
ilkhi orduco bethlemat
Çape diraela hurbiltcen
Sinhestez direlaric
Esparançan fincaturic,
Segur daucate direla
betheac heguin botuac.

Ô Qui lætitiæ ....

Ala ungui pagatua
Baita magoen fedea,

Icustean çayotela....
aguertcen içar gordea
heja tchar baten gainean
Sampa iduri da barratcen,
Sarthu eta haurra dute
amaren altcuan batcen.

Non hic....

Sarriegui huntan agueri
Ezta urhe, Borçaric,
Ez haurraren estaltcen
Ezcarlatazco trocharic.
Etchola du bere egoitea
abre asea bat sehasca,
deloric, orren ceruco
Eta lurreco Monaka.

Reges pompa....

Biz lurreco printcen morga
Bai aphaindura aberatsa,
haur hunen aldean dire
nola hauttsa eta herrautsa.
Erregue sorthu berria
Sasti puscaren gainetic,

Guiçonen bihotz guciac
darabiltza bere escutic

Ad cunas....

Seascari erremesat
Magua erda bilurtzen,
Aitatic hauria jaincotçat
ahozpez du aduratzen.

Goacen gu ere arbatsu
Christau leoiecen ondotic,
guce bihotzen ofrenda
eguiterat gaur beretic.

Regi Caelitis....

amodioa ivocetzat
emoguin guce erreguen,
penitentzia mirhatzat
hil orduco gantzucari.

Intsentzu orde, hauriari
Athoztzea eguin beguizu,
ordüan da magoeguin
Jaincotzat ezagutzeco.

Qui som....

Soria arguiaren aitac
Bai seme arguitzailleac,
Bordin duela Izpiritu
Bihotzen sustatzailleac.

Amen

Inocent Sainduen. Besperetan.

Salvete flores....

Agur garte dohatsuac
Çuec martiren lehenac,
adinez eta onhacez
Jesus hauziaren lagunac.

Sore berria nola du
brumac erroqui ihartzen,
Erregue odoltsu batec
Çaituzte hala akhabatzen.

Vos prima....

Çuec carete bildotsac
lehen hillac Jesusentçat,
hala Sariac erditu
Churmenac içan cuentçat.

Herioa aitainean
hari çarete dostetan,
Çuen khoroa odolez
gorrituac escuetan.

Quid proficit....

Cer progotchu du herodes
odoltsuac athoracu,

Berciain Jesusen Haurra ceyo
Mirie galan ... [illegible]

Inter coari ....

ama gachoac ingarti
haren ezpatac utci tu,
ocdean du Marcaren
haurrac artosqui jocatu.

Sic dira ....

hala Moises israel
sallatu behar izenac,
burlatu ohi citucn
amorreu pharaonenac.

Qui natus es ....

Soria Jesus haurrari
Virginaren semeari,
aitaregquin menden mende
Izpiritu sainduari. amen

Laudetan. Moles in. ..

haurrei dute facarteen
herodes printce corvac,
Bilocti emecoei nola
gose dagoen otsoac.

Cunx redundant ....

alter ditue haur gachoac
Millaca gaur sarrasquitcen.
Bat nahi duc eta bat hare
dostetan hau queçurtatcen.

Matres Querelis ....

Cuec amac ez negarric
guehiago haurren gatic,
Soritan Bilotsari
Baltian darraizco ondotic.

Qui natus es ....

Soria Jesus haurrari
Virginaren semeari,
aitare(quin) menden mende
Izpiritu sainducari. amen

Trufaniaco Igandean.

Quæ lapsu ....

Icarrac norat argiaa
magoec harat lehia,
gogotic eta bistatic
galtcen ezdute ccuia.

ut ventum ....

ocdean Jerusalemgo
athetan sartceareqquin,

Jaungoicoac ceuten Dita
Bihotz min handi batequin.
Untzia ozatça gabe
Nola cerber gani beltean,
Hanc galdurio bere reavra
datça etxaien aztean.

Illi nil...

Halere bedurtu gabe
herioaren erxabia,
gorthoraino erguet daude
non Den erregue berria.
Bere Jeduac Dute
non diren ohantz araci
Erreguiri non sorthuden
Erregue çalde araci.

Nec vos...

Ez da ez alfer içanen
Guen esperantcea sarri,
Carraizceste dude gabe
Jainco beraren deihari.
Han Dute atcee bathuco
Erregue eta Jaincoa,
Bere populu marteac
arbujatuciacoa.

Sit laus...

Lauderica aitari
Bai seme haur sorthuari;
Bedin Ispiritari,
Maguen içan deneri. Amen

Eguerri Demboran 1.e Besperetan.

Verbum quod...

Verbo menden aitkinetic
cuta ganic çathozena,
demboran virgina baten
Çacusat seme eguiña.

Fatale rumpis...

Vamac bothu guintuen
Gathea hausten dauciçu,
hare utzi Çerigaitcetic
Çuc altchatu gaituçu.

Jam dura...

Jadan guc pairatceuen
hain Care pairatcen,
higarraç gu salbatceco
truchetan butçu iruetcen.

Fis pauper...

Eromer care eguiña
Guguen aberastteco,

Nigarretan Maiñhatua
gure hetan garbitcen,

Panis opertus....

Chathar tcharrez estalia
jaïnco bat cilho batean!
eta ni arrez haunteca
Bicio naiz maïñaçean.

A Patre....

Jesus aitac caitu egorri
Munduaren salbatcerat,
hamlat gorta çaiçquiïtcunac
Ez arren ez utz galtcerat.

Qui natus es....

Loria jesus hauzrari
Virginaren semeari,
Aitarequin mendem mende
Ispiritu Saindnari. amen

Matutinetan.

Fac christe....

Gu gatic hamlat nekhatu
Caren Jesus amoltsua,
eneti eçaçu ordainez
gure esquerren bez khartua.

Castæ parentis....

Sorthu baino len ducu
païratcea berantetsen,
hil nahiez gorphuz hilcer bat
hartcea ducu onhesten.

Vix natus....

Sorthu orduco hotz miñac
hastbala caitu eguitcen,
halere ohe berotcat
ez ducu belhaiña baicen.

Amore te....

hoben gabez bilendua
gu gatic cara eguiten
segue emaïltzac seguea
Bai gastigua jalaten.

Qui primus....

Orai chortaca isuri
nahi içan ducun odola,
Egun batez isurzian
duçu ibaltsoa nola.

Qui mucro....

Gaur gachoen sarrasquiaz
Bihotça dorotcu çaurtcen,

Colpatu tiren trequitat
Ceroni çaitu colpatan.

Exul Deus...

Goan behar cone Agiptorat
Biciaren Sallbatzea,
hango idolequin cendue
Egotea gaitcatrica.

Qui natus es...

Loria jesus haurrari
Virginaren semeari,
aitarequin menden mende
Ispiritu sainduari, amen

Laudem.

Divine crescebas...

handituaz jenus ona
Ikhasten cindeen hiltcen;
Haurtaxun bera ciretcat
hiltceco escola bat cen.

Satus deo...

Saina semeac aitatcat
nekhacale bat du harta,
Cerucr da equillea
Eta etche erromes bat du.

Cœlum manus...

Ceru lurrac escucetan
darabiltcana dortetan;
nekhatcen dela bici da
Bere aitaren lanetan.

Tremende cujus...

Aiguerriac mandatari
Mundua du bere escuco,
Eta bera cieguin baten
Içan nahi da azpeco.

Qui natus es...

Loria jesus haurrari
Virginaren semeari,
aitarequin menden mende
Ispiritu sainduari. amen

2.e Besperetan.

Christus tenebris.

Cristo judean dabilla
Itsuac nahiz arguitu,
Ordean bihotz gogorrac
Ez dute nahi aditu.

Se se Deum.

Saindu dela frugatcendu
itsu gorrac sendaturic,
deus ez da progotchatuco
nahiz hil bere bizturic.

Gens dura...

Ilhumbetan lekhetua,
argiua dette higuindu,
Jesusen erran saindueri
Bi beharriac tapatu.

Nos lumen...

Aitaren distiadura
Gue çu bilhatzen çaitugu,
Ilhunbetan ez sartzeco
Çure behar handi dugu.

Nunquam recedas...

O çu argiu bethicoa
guerequin arren cande,
gure bihotzac daitzen.
Athoi çure khavaz bethe

Qui natus es...

Sorie Jesus hauzrari
Virginaren semeari,
Aitarequin menden mende
Ispiritu sainduari.

amen

Jesusen Bathajoco bestan.

Clamantis ecce...

Judeaco mortuan da
Joanisen boca aditzen,
Eta laster hobendunac
Baptistaren ganat helten.

En ipse...

Bildots notharic gabea
Baltsan da hobendunequin,
Gure cerra paigatzeco
Sarri bere odolarequin.

Sub nube...

Ez da cerez jainco dela
Guiçon tracaz guerizatu,
Baptistac eçagutuzic
Ez da nahi bathayatu.

Parere sed...

Saincua aphaldu arren
Joanissen oinetaraino
Bathaya deçan nahi du
Exemplua ematzeo.

Agnolee...

O aitcindari sainduaa
Çaren orai seguraya,

Jaïncoa ovian çauteuna
eguiazqui dela jaïnco.
Cuc lathajatean duçu
Gozphutza urez chahutcen,
Bere izpirituaz hunec
arimac ditu garbitcen.

Mundi scelus...

Loria jesus munduco
hoben borratçailleari,
aïtarequin menden mende
izpiritu saïnduari. amen

Matuñetan

Non abluunt...

jesus jordango ibaïan
urec ez dute garbitu,
jesuse aïtaitic ditu
uguiteeaz hec garbitu.
hunen gozphutz sacratuac
indarra dute emana.
haragiaren buztti guciaz
garbitceeva hobena.

Promissus ecce...

huna non den çabaldua
ithurri aguindu hura,
gozphutzarequin bihotcac
Chahutcen ditien ura.
handa hain miracullua
ura uguiteen arqui,
notha gucien khentcea
Bihotcetaric onqui.

His tincta....

jaun goicoaren haragui
Ithurri huntan bustiac,
bere odolaz garbitcen tu
Bustitcen direngaciac.
Aldiz izpiritu beraz
urac gaïtu sortarasten,
jaïncoaren ume berri
Bere indarraz eguiten.

Mundi scelus...

Loria jesus munduco
hoben borratçailleari,
aïtarequin menden mende
izpiritu saïnduari.
amen

Laudeten eta 2.ª Belperetan.

Emergit undis....

Ez da hain bertez uretic
Jaiçu guiçona ilkhitcen.
non aitari othoitcean
Khartsugni baitcaçu jartcen
Ceduan dire ikhusten
Ceru guciac çabaltcen,
Izpiritu sainduari
Jauts bidearen apphaintcen.

Instar columbæ.....

Huna uso baten planttan
non aguertcen den airean,
Eta bet betan baratcen
Jesusen buru gainean.
Boz bat ere da aditcen
Hau da ene seme maitia,
Ceduan duda gabe da
aguertcen trinitatea.

Chisti dicata...

Jesu christoe consecratu
urean denari bertan,
Jaincoaren hain eguina
Cerua çaio çabaltcen.

Castis fit ex....

Posthetaric garbitua
uso cholima diduri,
Jaincoaren beguietan
gucix da agradagarri.
Izpiritu saindua du
Bere barneco bicia,
hare laguntcen hare bidatcen
hura du bere gucia.

Ochiste....

Cure odolaren gostaz
ur sainduan garbitua,
Jesus maitea, ez bedi
Bervir içan nothatua.

Mundi Coelus....

Loria Jesus mundeco
hoben borratçaillea[ri],
aitarequin mendes mende
Izpiritu sainduari.

Amen

Larunbat, Besperetan.

Te lucis mundi. ..

Çu bakhavra Care jauna
bethi soregu ducuna;
Cure gorthecoenteat da
Canta eta besta ona.

Non sanctitate. ..

Coriona galduz guerox
Ez dugu gue guehiago,
nekhe eta castiguric
baicen iguriquitceco,
desteratu dohacabe
nola duguete gogoa,
herrico aire goçoen
aringui cantatceco.

Qui te piis. ..

uriquitzen nigarrac
Contentaa aguindu ducu,
gure holenac archenda
detçaguen, jauna eguicu.

Verum salubrém. ..

Cure baitan dugularic
fede eta esperantca,
sarri duguegu Cure onez
goçatceco segurantca.

Sit summa ...

Aitac duela loria
seme bakharrac orolat
Bethi izpiritu saindueac
aita eta semea becambat amen

Matutinetan.

Rebus creatis. ..

Jaïncoa dauna behar gabe
Corion-pean çaudena,
orai cacusagu harten
mundu berri baten lana

Tu cuncta. ..

Oz dena deitcen ducu
Eta dautcu chardesten
gucei bere eguilea
Baltsan dute handietsten

At mundus. ..

Mundu berri hau ordean
den arren scuntecoa,
Bertce bat ducu gogoan
Oraiño ederragoa.

Illum redemptor. ..

Salbatçailleac elica
Eguinen du bere gostuz,
Evangelio saindua
gucietarat banatuz.

Illum peractis. ----

Mendeac iragan eta
Ceruat du altchatuco,
Eta bereguin erkhide
aitari ofrendatuco.

utrique mundo. --

Munduaren eliçaren
aitcindari Çaren aita,
Baten eta bertcearen
arren bada duçun artha
Seme jaincoac detçala
Bai izpiritu saindua,
bida eta benedica
içan ez daiten galduac. Amen

Qui nos creat

Infernua

Niçar moncarquetan arima damnatua
Surzo lecetan dacusat hondatua,
Ez içatecotçat heren corthe bera
duçun exemplutçat har haren herstura

2e

Non naiz ni? hauda hau? togui illumbetrua
Eguna dire yau a! non naiz carratua?
viai dut sentitcen jainco bat caitala
bera mendecatcen merexi beçala.

3e

Madaricu bedi, yajo nintcen eguna
Egon bedi bethi illumbetan barna,
ala corigaiztoz egun daiño baitu
ni hula galtceco munduan eguitu.

4e

Madaricatcen tut Burasso onegniac
hec içan baititut ene etsai handiac,
ethe bainindute sorthu nintcenea,
Ez nuen hain corthe tristea bathaco

5e

Careten çareten bethi madaricatuac
Ene lagun lehen caretenac içatu
Çuen gatic ecen ointhace miñetan
hori naiz erretcen surco lec huntan.

6e

Ceri lotcen naiz ni? neronec dut hobena
Bakharric neroni naiz ettai handicena
neronec dut berar gastigu merezi
neroni demboran gaitzgui bainaiz bici

7e

Cer guen gorratzic jarinaren cerbitcua
Cer gocoric baicic haren legue sainduac,
nola dut bada nic hura arbuïatu.
nola haren ganic naiz ni aldaratu?

8e

Jujamenduaz.
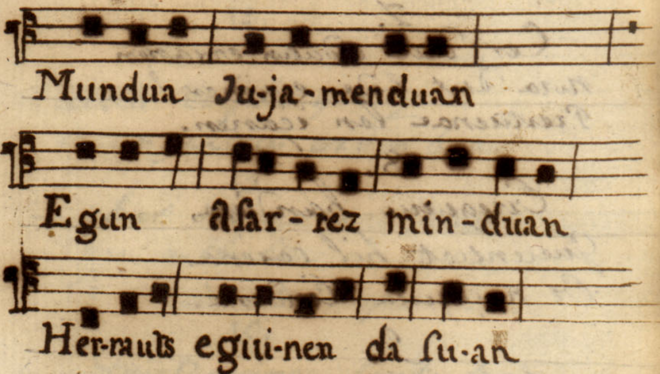
Nolaco icialdura,
Jausten denean mundura,
Jaïnco jauna jujatcera.

3.

Trumpeta jotcen denean,
hillac mmento berean,
bilduco tu aitciñean.

4.

Harritucо da natura,
Ethortcean Creatura,
Trunuaren inguruera.

5.

Han daïteque liburua,
nun baita iscribatua,
bat bederaren Contura.

6.

Juje Jaunà da jarrico,
Lets gucien jujatceco,
deusic ez da barkhatuco.

7.

Cer dut aduan erraanen
Nora dut bide eguinen!
Presturenac lan içanen.

8.

Erreguerie handieka,
Guerentcat hil cazena,
Ez naçaçula Condena.

9.

Orhoit caite ene gatic,
Jautsi Ciñela Ceurtic,
Begruira naçaçu lutic.

10.

Guirutcera çare igan,
Lamlat nekhe ducu jasan,
Oï, ez beitez alfer içan.

11.

Bengantcen Juje justua,
galdeguin gabe eintua,
Indaçu barkhamendua.

12.

Bekhoguia cait gorritcen,
Bekhatuac nau icitcen,
Ez natçaitçu urricaltcen.

13.

Maria ducu salbatu,
ohoin onari barkhatu,
niri bihotça altchatu.

14.

Arren aïta amultsua,
urruin dorphe gastigua,
iraunguitcen ez den sua.

15.

Har nacaçu escuïnean,
Cure arthaldé maitean,
Ez othoi utz ezquerrean.

16.

Gaixtaguinac bentcuturic,
Su azprean hondaturic,
deit nacaçu Ceuretaric.

17.

Galdez nago belhaurrico,
Bihotça doluz hiltceco,
ah! noiz naucun salbatuco.

18.

Eguna hore ilhuna,
Phirtu, guicon hobenduna,
Jujatuco den eguna.

19.

Jesus, gucir amultsua,
Barkhaturic bekhatua,
Emoçute descantsua.

Halabiz.

Lauda, Sion.

Lauda, Sion, Lauda, Coplo saindutan,
Lauda, çaguen Salbatçaillea betan,
Gure artçain ona eta aguintaria,
Cantatcen ez bedi ukha eztarria

Erden arren gure mihia gaya,
Laudatceco jaïnco bat hain goraya,
gutphidetsi gabe gure eguin ahalac,
detçagun gorago altcha boz herbalac.

Eguin ecen laudatceco duguna,
ogui bat da bicia bera dena,
hamabi lagunec, Jesus bera erdian,
Jan içan dutena azquen afarian.

Azzata huntan gure erreguo berriac,
Borratcen tu Barco çahar guciac,
Chahal aharitan etçayo lakhetcen,
bertce othurunça bat gaur doucu aphaïnten

Sacramendu berri hunec çaharra,
Bilhacatcen du fauna eta alteera,
Eguiac otçala dacusat tuntritçen,
arguiac halaber gau beltza haiçatcen.

Jesus jaunac manatu du hertuqui,
harc eguiña eguin dadin arthosqui,
Meza saindua dunahi aldarean,
Erran dadin haren orhoitçapenean.

ekhatzea escola saindu huntan,
ofrendatcen da gure aldaretan,
ogui, baï arnoa, içan daïtecentçat,
Christauen arimen sallamenducotçat.

fedeac du iraskhasten seguriqui,
oguia dela eguiten haragui,
arnoa orobat odol da bihurtcen
Christau ona ez da nihoiz cordocatcen.

Beguia da hemen guerthatcen itsu,
adimendu bera goïbel, hedaiztu,
gaucac içan arren ohi ez beçala,
duguinne bidar har sinheste choilla.

oguiaren, arnoaren itchurac,
Estaltcen tu eguia gucïz gorac;
Seïñale batçuen datca guericean,
Joya baliosa aldare gainean.

Jcusten da haraguia janari,
Bozuz odol sacratua edari,
Banetan aurkhitcen da gorphuz osoa,
Ceruco gorthean dagon tracacoa.

Gorphutz saindu hau communionean
hausten ez du Cristau batec jatean;
osoa du hartcen, eta ez cathi bat,
Sortcean hilcean handi cen beçambat

Bater edo millez dandinhartua,
batec badu berdin millen contua;
Bat bedera hazten eta da asetcen,
halere ordute nihoiz akhabatcen.

Prestuequin gaixtoec dute parte,
Ez ordean biec orobat çorthe;
hauc dute avratta judasequin jaten,
Bertcec Çoriona arimei ematen.

hautsi arren oguiaren itchura,
Ez gaitecen dudan jar, ez ikhara;
ostiaren papur, nahiz chumenean,
Jesus haïn da oso nola handienean.

Çatitcean aguerri den hostia,
hautsten ez da Jesusen haraguia;
ogui-edurian da eguiten mudantza,
dago bethi oso jaunaren gorphutza.

huna huna, aingueruen oguia,
guiçonaren janari ethorria.
Ez bedi oçarrei içan arthiquia,
umentzat eguiña içan den oguia.

Misterio hau çuten seïnalatcen,
legue çaharrean ongui tracatcen;
Isaaken ofrendac, bazcoco bildotsac,
Eta gueiz mana mortuco gastosac

Jesus, gure artçaïn on, amultsua,
ogui bici eta capiretsua;
Çaren gure bazca eta antapara,
decaguntçat goça bicien lur hura.

Jaïnco bethierecu becaïn clehurra,
Cuc har çacu hemen guiçon hilcorra
Çure mahaïnecan saïndu guciequin
Jarria ceruan, çutaz ase dadin.

Biz-hala.

Ave maris stella. .....

Agur, ò itsasoco içar distianta.
Jaïnco Jaunaren ama on eta puchanta;
agur, bethi virgina notharic gabea,
agur ò dohatsuzco ceruco athea.

Sumens.

Gabrielen aguria cinduen miretsi,
Eman cautzun berria gueiz ederretsi;
agur bera har çaçu çure haurrenganic
gure ama çaitugu deitcen orai danic.

Evac çuen munduan sarthu bekhatua,
Sinhetsiric arinqui sugue amarrutsua;
Cuc ordainez baquea othoi emaguçu,
Çorion bici gure baitan finca çaçu.

Solve

hautz. acu gure haben handien gatheac
Ecen. laidotni becarin çaiñguiga dorphéac;
Ilhumbetan gaudiac çure argui gaitçatçu,
Loriaren itçal beltza urrun gucu.

Ondicapean gaude galduac becala,
nola itzur bideric ertacusagula;
Cuc ama ona, huntzi-araz catçu gaitçac
ongui gucieZ bethe cure umen bihotçaz

Monstra.

Aguer caite carela jaincoaren ama,
haren aserradura ethoi caçu ema;
Entçunen tu galdeac bere amaarenac,
Cure ganic hortcea onhetsi duçunac,

Virgo.

Virgo pare gabea eta berecia,
Eztitasun gucien ithurri bicia;
gure hobenetaric gu libra gaitçatçu
ican gaitecen esti baï garbi eguiçu.

Vitam.

Balia caguiguigu hemen ararteco,
Saïndugui bici eta saïndegui hiltceco;
Bekhor bekho deçaguun jesus christo icus
dohatsuequin bethi atseguina hartceZ

Sit laus.

Laudorio emoguun aïta jaincoari,
ohore handiena jaincoo semeari;
Izpiritu saïndua deçaguun adora
aïta semequin dena jainco jaun bat bera

Hala biz.

Arima Saïnduaren Jesusen.

Ganaco Egartina. apres la com.on

Goan caït loa, goan caït jana,
Erdaquet sosegurie:
Cutaz baicen bihotz ona,
bertce gogoetaric;
Eu iduri iccetea cureguin bat eguitea
Ez dut bertce hiraric.

Amodio, su, eta khar
Ene bihotzarena:
Edertasun bethi cahar,
bethi berri çaréna
beraut caitut ecaguntu, beraintago ah maïtatu
d'ohaïn berecienа.

thresor milluñen artetic,
choïlqui berezteco,
ithurburu ene gotic
Ecin agortuzcoa,
Çutaz rahi naiz goçatu, Egartina sanatu
ur notha gabecoa.

Bildots menden aïtcinean,
ni gatic païratua;
Vitima menden bethean,
Sartçac eradiratua.
Cure guivetce ekhartcaille cure penetan partale
naïhen ò hautatua!

hostia memento ozoz
hiltcera cohacena,
amudioaren dardoz
bethi cauritcen cazena,
noiz curetcat pairatceco, noiz curegatic hilteceo
noiz duguet corona.
hazan huntan ene hostia
Garbi ican care cu;
Cozuan ene sarias
bethi ican gogo duçu;
noiz berez çu icustea gracia noiz gocatceco
Noiz eguinen dautaçu.
hala-biz.

Jaun doni Vichintchori Cantac.
Aïre huntan, Atçar gaïten.

duguen guciec baltean lauda
Vichintcho gure patroina,
floca bat decogun ofrenda
bethiuten lorez eguiña.

Jesus maïtea, ohi nola,
Predicatu baiño lehen,
dicipulu beïhat becala
obratcatic hasi cinen. duguen guciec....

Arrebac.

Etaiarentçat othe anaia erraçu
Cure adin hautua, aldaratcen duçu
Jaunarentçat daucaçu, ohi bihotz gogorra
Bekhatuan iragan eguinen ondarra.

Caïnen çoregaïtz, ducu bada-ahantzi
cikhoïstasunac nola cuen galaraci?
lurrac eman intasun picaina gorderic
Jaunarentçat bereci cuen tcharretaric.

O çu bozaz, celestin, abeli çarraïzco:
Jaunaren arraïcien, çure ganatceco?
haric betcala, emotçu bihotz guicenenac
Çure bicico egun dizen ederrenac.

Anaïac.

Cer bada, cecilia, haïn garte naïcela
atseguinen gocoa, haïn bicia dela!
utzi behar dut bada oraïni mundua
icateco laguinen burleï pharatua.

heroni ase eta munduco dostetez
oraï mintçatceen hatcait, mortuco berthutez
Cembeit eguinen ona nahi dautan khendu
Emitan edo fraide nahi naun bihurtu?

Cembat joanenen buru, othe duï ebaqui
Cembat lagun sutara bethicotz arthigui?
hain bertce bala dantza gau eguinecoez
nere dostetac baiño caltecorragoez!

Arrebac.

Ciri gaïxter nuela mundua maïtatu
Saguin ahalque gabe, bateguin baltsatu
Helaz! ordean, orpin colpe baten bidez,
Sodima utci nuen miracuïllu batez.

Anaïac.

Utz diecadan, otthoi, oraïno Ephea
Gal ez decadan ene urtheen goïphea;
aguian hi beçala urte-cabe batez.
Bertce bat eguinen naun, graciaren bidez

David Paulo Agustin, batçuec beçala,
Ez dinat, ez etsiten, hillen ez naïcela;
Jaïncoaren beira, erduen labiretua.
Gucia denaz gueroz, urricalmendua.

Arrebac.

Ez da ceren fidatu, cembeït Exemplutan
ohiz-campoco diren, miracuïlluetan;
Antiochus batenaz gaïtecen ikhara,
Eta onera itçul, duguiino dembora.

Ceren den Jaïngoïcoa, urricalmendutsu
Bere umen aldera, oroqui amultsu;
ni haren bihotz onaz, naïz baliatuco,
tragaca berri batez, haren colpatceco.

Ican orren jaïncoa, oraïno beraunçor.
orhoït gaïten, Celestin, ez dela ahantzcor.
Baï haren humindura, eta-emetasuna,
hanço hurbil direla beraç da zerana.

Ez darotçu jaïncoac, aguindu gueroric,
Ez eguin ez bihar ric, haïn guti orthoric;
Ethorcico naïz, dio, ohoin bat beçala,
gaïxtaguin mundutarra, ametsten ez dela

Aguenean erortzen da.

anaïa Celestin.

Ah! orpin dohatsua, arthiqui nauena!
Ene bihotz gogorra colpatu duena;
hire arguen hitzei esquer jeunnaren ondotic,
Beguiratu baïnaute eguin ifernutic.

Oraï dinat icusten hemego-atsequiña.
Sentimentçat direla, bakharric eguiñac;
dastatu beçain sarri, han diñe khiratsa,
Barnea dun gueldicen, lehen beçaïn hutsa

Arrebac.

Ncrone frogatua, Ceaten nerutçun,
Mundu coro huntaric eguteaz urrun;
hemeng icusirik, aïreac beçala,
pocorna cure-arïman ematen cuela.

hil-oiduan irurteen diren nigarretan,
hatz-beherapen eta auhen minenetan;
Ez da ceren, anaïa Condatu batere;
Gurutce fica-escutan, hil bacinteze ere.

Osanina Sueiter, denean cobratcen.
Ceïn guti da icusten biciteez aldatcen
Içan balute damu ceruticaco bat
Heguien bicitcea, çaïteguen bertce bat.

Annaïac.

Asqui dun, cecilia, eguin dun craitic,
Gaur-dani ilkhiteen naun, Babiloniatic;
Jaungoïco asarrea, facega decadan,
Barkhamendua arren, emán dieçadan.

Esqueriac ditucela, aita cerucoac,
hountaz baïtitic ene arima gaixtoac;
Burdin-gather nola da, mandulero lotcen,
hala ene burua, çuten amarratcen.

Decaguin benedica, gure fainco ona,
Fagora bet baïtaraut eguin handiena;
ifernuco lecetic, baïnan beguiratu,
Guero cerucó bide, onean pharatu.

Virgina-Ama saindua, cerucó athea,
desterru lece huntan, guiçonen habea;
othoi laguin çaguizquit, orguian irauten,
Saindaqui hil ondoan, cerura igaten.

O çu ene Aïngueru beguiraïlle ona,
nere sallamenduaz, artha dancacuna;
Çure esentcic bethi, erabil naçaçu,
Beharturra ez nadin, guiña educaçu.

Eta çu, guciz. ene Patroin Sendagaïlla,
Bethi beguien birtan, çaïtudan miraïlla;
Eguicu nazaïten çure exemplueri;
hemé obratu tutcun, Berthute ederreri.

Hala-biz.

Haur prodigoaren Parabola.

Evangelio saindutic hartua   San, Luc. 15. cap

O christau Errebela.
adi cac Parabola,
Sudutavencat beçala
Lireteat duc errana
adi cac Jaunaren hitza
Ez hadiela engana

Guicon batec cituen
Bi séme beregana,
Aita onaz unhatua
haur hautaric gastena
indaçu erraten dio,
Sorteez heldu çaitana.

Certaco ene haurra
Cuc utz aita samurra;
Certaz care errencura,
Ene séme maitia;
nolaz dautaçu galdetcen
Çure Etche partea.

Indaçu Laster, aita
Sucatu ceren erta;
indaçu ene partea,
goan nahi naiz craïtic;
Certacomhan ezduzu,
Jaquinen Ene-ahotic.

Norc çaïtu ellillàzatu.
Cere haurra hortaratu;
Bego, othoï, ~~cheda hori~~;
Sinhets ecaçu aïta,
Contrcïllu hori emaïllei.
Bi beharrica tapa.

Aïta, certaco unha
nerea çaçu biltha;
Goan nahi naïz neure alde,
urea daçu gathea,
Bateïe guerorïc gabe,
hunat ene partea.

Aïtac cer eguinen du?
umeac bertchatcen du;
Cohar, diotro miñequin,
Jaïncoa duçun lagun;
Beguira ungui emaçu
worgui Cez daguiçun.

Abiatcen da haurra
triste aïta samurra;
Bacoaz, erraten dio,
Bethicotzat ni ganic,
urten naüçu causi mina
bihotzean emanic.

Badoha esquer gaïtra,
arrocarco bihotza;
non careta oïhuz, dio,

Ene lagun gartea:
nic gucienteat baïtiat.
Cilhar eta urrea.

Laster doha Etchetic.
nigar guti hargatic;
Badabilla herritz herri.
aïta ona ahantziric.
deusec ecin khendeçaque.
atsequin lohitaric.

Falta Ezta laguna,
bueño moltra ona;
ordean arintcen dela
Sothillec icusiric,
naiz guerthatcen den becala,
urten dute bakharric.

Chinaurria nausitcat
har faltan escolatcat;
Dirue z lagunez eta
adisquidez utcia,
nigarrequin icusten du
hurbiltcen Escasia.

Cer eguiñen othe du
nora hel eguiñen du;
Bancha du bere baitan
Erraten damurequin,
Jan decadan ene-oguia
Cembeit nauri onequin.

Ezran beçala eguin,
Sartcen da nausiequin;
acienda lohien du
Cargu barcaitcecoa;
Ceen halere atceman
gosea hiltcecoa.

Aciendac asean,
francoqui ezcurpean;
heguien ascatie balu,
Sendagaül liteajuque;
aïta onen seme hunec
videan Ceen duque.

Noizbeït bederen onda
Bere baïtan sartcen da;
auhenetan dio, cembat
Sehi ene etchean,
asean daude, eta ni
hil hurren gosetean.

Banoha-aliatcen naïz
Jauna dudan laguin maïz;
aïtetan den samurrena
oïhuz dut bai erranen;
Cure hobendun naïz eta
aïta Cerucvaren.

Galdu nuen icena
Cure semea cena;
Burupezic Ceen duquet,
Cure beguitartean:
Arren beraz har naçaçu
Sehi baten urnean.

altchatcen da heldu da
Etche inguruca da;
aïta dolorez hautriac
urrundic du icusten,
urricalmenduz bethea
Bidera Çaja jausten.

Elkharëu çaizco lotcen
lephorciño saltatcen;
Bata sepan, bertcea de
Borzcoriuac joa;
nigarrezco ibayetan
galtcen dute mintçoa.

Noizbeït dio semea
damu miñez bethea;
aïta, ceruaren contra
Eguin dut bekhatua;
ume bat naïz, aïthortcen dut
aïta-on bat ukhatua.

Ez naïz ez gaï icenaz
Cure semearenaz;
nola estal Cure Contra
Eguin dudan fabena?
ongui dut merecitua
aïtaren Castigua.

Burato amultzuac
Sebitara oihuac;
Sarter ekhar ecacue
Arropa ederrena,
Eta deçaçuela ahantz
Diamant Erhastuna.

Hil bedi, hil chahala
Eder ican ahala;
hillen artetic phiztu da
Ene seme maïtia;
Gaïtecen bor atcemandа
Ume galdu ustea.

Guiriztiño gaïztoa
hi haiz hi prodigoa;
miraïl hortan ongui eçac
hire burua mira;
hezcaric ez othe haïcen
Parabolaco hura.

hire huen figura
hi eguia ber bera,
herroac bortcha eguinic
Aïta Ceruecoari;
Ihes eguiten baïtioc
haren ustarriari.

hire ohamen ona
hire lehen sasoiña;
Debruaren cerbitçuan,

aïta ona utziric.
ahitcen tut, Erguer gaïtza
arima ahantziric;

Atheguiñez utzia
laguner gaïtcetsia;
Oraiño Ceruco aïta
Ciagoc hi harteera;
iragana ahantziric
Athea çabaltzera.

Orai beretic altcha
dembora baï progotcha;
Sarter egui eliçara
hobener aïthortcera,
Penitentciaren bidez
Gracia-ardiestera.

Erruc bihotz minequin
Publicanoarequin;
aïta, urrical beguiça
Bekhatoros handia;
Sariric, ahorpez dago
Lurrarequin josia.

Adi çac errepusta
Eta çac errespeta;
Çato ni gana, ô ume
hobenez cargatua,
lanter içorrico Çaitut
guciez arindua.

Nohan berar lasterca
deçadantçat besarcea;
Jesus onaren urtarri
arin beçain goçoa,
Froga deçadan ceruetti
den aita ceruicoa.

Behin bietan danean
hain goraqui aïthortu,
Christau urriquitu batec
duela bortcenago;
Laur-hogoï-eta hemeretci
Seïhal dandenec baiño.

Prodigoari aïtac
Chahal batequin bestac,
Ceruco aïtac ordean
Penitent direnentçat
Bere gorphutz saïndua
Emaiten Janaritçat.

hala-biz

Bascoco Cantico ispirituatac.

Aïre huntan. O filii et filiæ.

Jaïnco aïtaren semea
Çu çare Jesus maitea;
Guiçonen salbatçaillea. Çaïten lauda?
Çaïten lauda, Çaïten lauda, Çaïten lauda.

Salbatceco gaï erguiñen
Cure beharra guinduen?
Çu gabe galduco guiñen. Çaïten, &c.

Çu curi unicalduric
gure fiador jarriric;
Ceruetaric jautsiric, Çaïten lauda.

Guretçat guiçon in-ciñen
ama garbi bat cinduen?
miraculluz sorthu ciñen. Çaïten. &c

Nola mintça cureobrez
Cure exemplu ederrez?
Çuc eguin miraculluez. Çaïten, &c.

halaric ere Juduac
Çutaz guti uqnituac?
Eguin ciren gogortuac. Çaïten lauda,

Judasec cintuen saldu
Etsaïetarat libratu?
hec ciren Çutaz nausitu. Çaïten, &c.

Cembat laido çuc ertuça-
hetaric errecibitu?
Cembat dolore sufritu. Çaïten, &c.

Çure gorphutz sacratua
odoletan maimhatua
içan cer sariasquitua. Çaïten, &c.

Non citequen presunaric
Çu ordaan icussiric,
urricalmendu gaberic. Çaïten lauda

Birgiritartean juduac
ordaan ciren bortuac?
Çure pener goçatuac. Çaïten, &c.

Etchola bat sor lekhutçat
gurutcea hil lekhutçat?
hartan hil ciñen guietçat. Çaïten, &c.

Gurutceco tormentetan
nor cinduen lagunetan?
bi manduler bi aldetan. Çaïten, &c.

Bat cinduen dispotatu
haren bihotça uquitu?
Ceruan errecibitu. Çaïten, lauda.

hiur garren egunean
Igande barco goïcean?
phizturic loriapean. Çaïten. lauda.

Cer Victoria çuretçat
Cer boscario guretçat?
Cer laido Cure-etsaïentçat Çaïten &c

Juduac ciren harritu
Phiztu Ciñela dudatu!
guciac ciren itsutu. Çaïten lauda

Gardac emanic gardian
Sepulturaco harrian?
siguillureguin batian Çaïten lauda

Guciac inutil ciren
bothorea baïtcinduen?
Jaïnco semea baitciñen. Çaïten, &c.

Behin baicen hil etciñen
bethicotçat phiztu ciñen?
Behin hil behar cinduen. Çaïten. &c

Gu ere phiztuco gare
loriagui dudu gabe?
Jaïnduguri hilteen bagare. Çaïten, &c.

Eguiçu othoï gu ere
Bici gaïten bethiere?
Çugami errurundu gabe. Çaïten lauda!
Çaïten lauda Çaïten lauda Çaïten lauda

Bir-hala.

Cembeit Saïnduen Bicitcea.

Jaun doni laurendi Martira.

Jaun doni laurendi espaïnian sorthu
Cen aragoniaco hiri huesca deitcen den
batean, prestuac eta jaïncotiarrac
Citucen bere burasoac eçauten deusere
guphidetsi altchatcecoteat bere semea
jaïncoaren legean. laurens probetchatu
Cen eman Citçaïon escolaz eta begoietan
Citucen exemplu ederrez: jaïdura handi
bat Cuen unguirat, bihotz ontasuna, eta
garbitasuna Cicen beregaïtzqui haren
baïtan hain damic seinaletcen Cicen
berthutea, ecin erran daïte noraraïño
heltcen cen laurensen amudioa Jesu-
Christoren alderat, eta erreliguneorentçat
sustatua Cen khar saïndua. behatcen
Cin erromari guiristinotassuncaen ithur-
burruari becala; hargatic erromahi içan
Çuen hiri hartan bere burua, erromaco
guiristiñoec laster eçaguta Cituzten
aroutz garte haren merecimenduac, eta
berthute miragarriac. aita saïnduac
ecin ederrez leçaqueyen gure saïndua, eta
haren inocentcia altchatu Cuen ordena
sacratuetarat, eta gure saïndua içan cen

bereçia erruimaco çarpi diacretaric
lehenbicicotçat. Çargu hari çatcheïtzon
ez choilqui ematea fidelei Communiat-
çerat aïta saïnduac meça erraten çuen
alditan, baïñan oraiño eliçaco ontassu-
nen arthatcea eta pobren sokhorritcea,
hulaco cargu batec ecabuertcia handi bat
galdetcen çuen: ecin citequeyen escu
hobetan. mundu guciac laudorio çuen
gure saïnduaz. ochala! utci balitz
eliça baquean; baïñan ez; altchatu
çen persecucione bat osoqui ikhara-
garria. suntsi araci nahi içan çuten
guiriztiñoen aiphamena bera isur-
araciric heyen odola.

3 Valerien emperadoreac puintce olhe
eta ekharcari baten fama çuen paga-
noen artean halacoa aguertu cen erre-
guiñatceco hartean guiriztiñoen alderat.
erregue batec ere etciosten egundaiño
eracutsi hare becambat adiskidetasun,
hunembat guiriztiño baçen haren pala-
cioan non idurii baitçuen eliça bat.
urdean guiriztiñoen alderaco empera-
doreaaren ontassuna seïñalatu balin
bacen hastapenean, erran behar da
nonbeït gueroat dorphequi ekharri

citucla. batetic bertceraco gambiamendu-
ondicorco hura heldu cen macrien çaritçun
baten ganic. macrien hura cen guiçon bat
ethorqui aphalecoa, altchatua bere gaix-
taqueria icigarrien bidez ohore handiene-
tarat, emperadore içateco hirrixan bici
çen, eta hobequi heltceco bere nahi
çorrat, largatu çuen bere burua, exaï
gaïchtoaren escutarat. exaï gaïchtoac
aguindu çioen erresuma hill araste[n]
bacituen guiriztiño guciac.

Macri~~ianec~~ escuratu çuen valeriena,
emperadore hunec condemnatu cituen
heriotcerat apheçpicu, eta apheç eta diä-
cre guciac. burucaguitaric hassi cen
manu cruel haren execucionea; sixta,
aïta saïndua içan cen hartan preso
altchatua eta gathetan emana. saïndoni
laurendi aspaldiun martiriwaren ondoan
çabillan; jaquin çuenaco san sixta
preso cela, sorthu cen bera ere preonde-
gui berean hareguin egotecotz, etçuen
haïn larter icusi san sixta non abiatu
baïtcen erraten O! aïta saïndu handia
nola cohasque sacrificiorat çurequin
eraman gabe oraï artaraïno seguitu

içan Citiçen ceure diacrea. etçaitzo
nagui fida ene fedeari, edo ene animoari:
eman etçaitçu bata eta bertcea frogarat
eta icusico duçu ez dudanez bada mere-
citcen eguin darotçatçun ohorea altchatcen
çaitudan cargurat. Diacrea jarraiqui behar
çaio bethi apheçari Cergatic uzten
nauçu bada hain churitcha baninz
becala? etçaitçu bada bere bidean
dela umea içan dadin bere aitarequin!
eta ardia ez dadin urrun bere artçaiña
ganic. San Sixto uquitua içan cen bere
diacrearen sentimendu oner: erran içan
ciçon: Consola çaite, ene semea, com-
plituren da laster çure nahia. Cerua bictoria
handiago bat daducaçu çuretçat cuhauc; heda
etçatçu pobretarat escutan ditutçun eli-
çaco tresnac eta prepara çaite martirioarat.
Cer boçcario berri bere odola jesu christo-
rentçat eman nahirico hiriçan beci cen
gure sainduarentçat! ez du galtcen mome-
ntoric: bihurtcen diotçote guiriztinoei
elicaco orlamentac eta jarro sacratuac.
hartcen du pobrentçat aldacatua cen
dirua, eta badarama guiriztiñoac
gordeac ciren ereimaco lekhu eta-

çokho guciétarat laguntcen ditu bere
eguin ahal guciez. gure sainduac yaquin
çuen baçirela cembeit guiriztiño pobre
ihes eguin çutenac narcina deitcen cen
guiçon baten etcherat jo çuen harat ere.
lagundu içan citucen bertceac becala eta
bihurtu içan çuen bista cembeit urthe
hetan itsua cen bati yaquin çuen orobat
baçirela bertce lekhu batean hiru hogoi
eta hiru guiriztiño gordeac, hec ere lagun-
du citucen, eta erakharri zituen egotcerat
bere fedean. San Sixto Condemnatua
içan cen burua ebaquitcerat. jaundoni
laurendic içan nahi çuen berriz ere
aita saindu haren ikhusteco consola-
mendua. bathu çuen hiltcerat caramatela.
arthiqui çuen bere burua haren oinetarat
nigar marrasquetan eta erran ciçon escu
onetan utzi citucela elicaco tresnac lagundu
citucela pobreac, eta eguiteco gueldircen
citçaion gucia cela haren laguntça bere
biciaz eguiteraat cuhaun sacrificioan. aita
saindu hori consolatu içan çuen bere
diacrea erraten ciçola hilbuco cela hura
ere khoroa bererat hiru egunic barnean
eraman ciren oraino: ene semea jaincoac

icusten du ena adin handiaren herbal-
tasuna. tormentz ariñac daduzca enetzat;
Cutaz denaz becamblatean nahi du eraman
deçaçun bictoria ospe handitan emanen
duena. hala guerthatu cen, seldaduac
hedatu Cuten emperadorea ganat berria
laurent diacre gazteac ontasun haiñitz
gorde çuela. printce diru gosse eta gui-
ristiñoen etsai hare har araci çuen gure
saindua. aguertu cen haren aitciñerat
aire errezpetuz eta fermutasunez batre
bategiñ. lehenic galdeguin cioen cer cen;
ihardetsi Cuen ahalguerie gabe guiristi-
noa cela, eta erromaco eliçaco diacrea,
guero galdeguin citçayon non citzaen fidatu
Citçaizcon ontasunac. ihardetsi cuen
hoien gaiñecon, aguertuco citzaela ontasun
hec nahi baciotson utci hartaco dembora.
eman citçayon egun baten ephea. gure
saindua iragan çuen egun hura atzeman
ahal cetçaqueyen pobre gucien biltcen
eman cen bera hequien buruan. eta hum-
bildu cen emperadorea ganat erraten
Cioelaric Complitu çuela haren manua;
harequin batean eracutsi ciotçan pobre
hec guiristiñoen tresoric baliosenac

içan balire beçala urrun da halacoric igu-
riquitcen baitçuen emperadoreac, idoiztatua
Caducan bere burua eta eman cioen beregogo-
ari behar çuela garrasqui punitu diacre
saindua. acota-araci çuen sarrasquitan
eman araz arteraiño; ondoan erran cioen:
edo behar diotzutec offrendatu gure jaincoei
sacrificioac, edo behar duc jasan heriotce
bat egundaiño içan den Crudelena.

Jaun-doni laurendic ihardetsi cioen em-
peradoreari; çuen jaincoec erdituste mere-
citcen guiçonei bihurtcen çaitzten ohoreac
ere: nola beraz, o! printcea, nora ahal
diteçaquedaçan hequien adoratceaz? erdut
tormenten beldurric, beraz çure dichidnea
eznaute lotzatcen. esparantça dut païratu-
ren ditudala jaincoaren graciarequin batean
fermutasun handi batequin, eta hortic bere-
tic ecagutuco duçula nic adoratcen dudan
jaincoaren bothere gucitzcoa. emperadoreac
ikhusi çuen cer nahi eguin cecan etçue-
la escuratuco gure saindua, halacic ere,
sar araci çuen presondeguian, eta utci çuen
hippolitaren arthoren azpian, Jaun doniten

aire modestac, et prenndeguian eguiten cituen
miracuilluec etakharri cuten jaïncoa ganat
hartaz ichardetsi behar cuen eta hippolita
deitzen cen guiçon ohoratu hura, ceinac erre-
cibitu baitcuen bathayo saindua. orgenia
urratzerat, eraman çuten saindoni laurendi
hirico yuyearen aïtcinerat, yuyeac empera-
dorearen manuaren arabera, etzen deusere
guphidetsi haren escuratzeco tzat baliatu
cen laresenguz mehatcuz. aguintcaz hitz
batez, hartu cen alde guicietarat, orduan
alferretan içan ciren haren eguin ahal gueciac
gure saindua eguindaiño baiño khar gue-
hiago aguertzen çuen yesu christorentçat.
yuyeac trencaraci cituen haren hezur gueiac
eta yaçar araci ciren burdin covutzezco
acotez. saindoni laurendi etzen batere
cantitzen tormenta hec guzien erdian.
benedicatzen çuen jaïncoa, eta cantatzen cituen
haren laudorioac. paganoac berac miretsiac
ciren ikhustez haren bihotzean cen eta
campotic ere eracihten çuen descantsua.
yuyeac eguindaiño beçala galdetu cioen
nongoa cen, eta cer erraliguina çuen, eta
cer bicitze çiraman.
saindoni laurendic ichardetsi cioen yuyeari

espaïniacoa cela, eta erroman iragan cituela
bere gastetasuneco urthe guehienac erancioen
oraiño: içandut corrienta bathayoa, haur danic
errecibitzeco, yaincoaren leguean altchatua
içateco, yuyeac ichardetsi cion: nola duc
atrebentcia erratecō eçaguteen ducala jaïnco-
aren leguea, arbuyatzen dituanaz gueroz
gure saincoac. gure diacreac erran cioen:
ceren eçaguteen dudan jaïncoaren leguea,
arracoiñ hortaz beraz arbuyatzen ditut fruxue
gabeco idolac; sentiu eracberac erraten
ahal du uste içatea badela jaïnco bat
baiño guehiago. orduan yuyeac ichil araci
cioen gure saindua erraten cioelaric, gau
hartan jasan behara cituen tormentac ira-
khatsico ciotela berteela mintçatzen.
saindoni laurendic ichardetsi cioen: ezdut
bada nic hala uste; ecen ene tormenta
gueiac hambat bascariosco ithurburu guer-
thatuco dire enetzat, eta ene diocun gaua
içaneda enetzat eguindaiño iragan dudan
estiena. yuyeac eman araci çuen gure
diacre saindua crisela baten gainean, eta
beldurrez lasterreguei erre çadin, etzuen
nahi eman çaquioin su bicieguibat,
baiñan su arin bat emequi emequi erraco
çuena, eta tormenta guehiago iraunaraciaco

Çuena paganoac conbertitu içan ciren orteca, ikhusteaz Jaun doni laurendiren fermutasun eta bizcario miragarriac. huntaraiño cen lorriatua pairatceaz jesu-christoren ohoretan non ezean baitaiden aire hirrita bateguin yuyeari, arqui cela erea alde batetic, eta itçul araz Cecala bertce alderat.

Horra nola hil cen gure Saindua erro-man datça haren gorphutçoren cathiri handiena, badire frantcian ere haren erlequiac.

Jaun doni Bichintcho Martira.

Jaun doni bichintco espaiñaac içan duen martir aiphatuenetaric da. Saragoçaco etche on batetaric çuen bere ethorquia. Valera hiri hartaco aphezpicua altchatu içan Çuen gure martira artha bereci batequin. irakhatsi citzun gure erreligionea eta izpirituaren arguitceco behar direnac: Jaun saindu hare arequinequin ikhusten Çuen bere dicipuluaren aitcinamendua yaquintasunean; ordenatu çuen diacre, eta eman cion predicatceco botherea, Jaun doni bichintchoc irabasten citien

bihotzac bere hitzen gantçuduraz; arguitcen citien hura entçuten çuten guiriztiñoac, eta conbertitcen paganoac berac.

Diocletien eta Maximien emperadoreac bitz araci çuten persecutione ikharagarri bat guiriztiñoen contra. Seiñalatu cen, ordu hartan dacien, Saragoçaco gobernadorearen. Kharra bere printcen alderat. Complitu çuen cerrozqui hequin manua. har araci cituen Valera eta bichintcho, eta eraman araci gathexatuiric Valenciarat aguian bide luceco nekheac, eta hiri hartarat hel arteraiño yasan behar çuten tratamendu gorpheac erakharriren cituela gure erreligione sainduaz arnegatcerat, ordean bideco nekheac eta gosea pairatceac etçuten batere cordocatu hequien fede bicia. hain hascarrac ciren Valentciarat heltcean nola harat partitcean. Dacienec uzte içan çuen hobequi escuratu emetasunaz ecen ez gorphetasunaz. hura nola hartu cen. lehenic ezean cion valexari haren adin handiac eta haren gorphutzaco herbaltasunac bicitza erti eta descanxuscoa galdetcen çuela, eta nahi baçuen halaco bici dohatsu bat arqui çuela emperadoreen

 manuari obeditcea. guero erran cion
bichintchori: çutaz denaz beçamlatean,
O! ene semea ez ahal duçu ukho eguiñen çure
ethorqui ohoragarriari, tobera çare arguitua
eta ederqui escolatua axeguin ez içateco çure
gonatceaz emperadoreen gracia onac. gaztea
çare, eta gauzi eguiña mintçatçailla ederra, cer
ezduçu beraz iguriquiteco guere printceen
ganic! gauça bat da bakharra eguin behar
ducuna ohore handienetarat helteco, eta gauça
hura den errechena da; arqui duçu largatcea
çure buratoen erreligionea: çatozquit beraz,
O! ene semea obedi çaçu emperadoreac:
beguira çaite hisitiar içatetic: hala guer-
thatcerat, segur cinduque heriotzeric crude-
na eta laidozkoena.

Valere aphezpicu çaharic nekhez minça
cen, manatu cuen bere dicipulua dacieni
ihardestear; orduan bichintcho hari cen
huneta mintçatcen: ezduçu ceren eman çure
gogoari munda huntaco ohoreac eta bicia gal
arasteco mehatchuac gai direla cordocatceco
gure fedea ez da guretçat halaco ohoreric
eta plaçeric nola gure bicia ematia Jesu-
Christoren ohoretan. Dacienec minqui
hartu citzaca gure diacrearen hitz laidagarriac

eman cen hamindurean, eta erran cion, edo
offrendatuco ducula gure jaincoei intzentsua edo
gertoco çaitçu bicia. bichintchoc ihardetsi cion
beca goraturic: ya erran dautçut guehienic bil-
hatcen dugun ohorea, eta çuc eguin ahal dieça-
queguçun axeguiñic handiena direla gu biciaz
gabetcea: guehiago dena: yaquin ahal deçaçu
çu lastermago unhatuco çarela gure tormen-
tatceaz, ecen ez gu unhatuco baigara pairatceaz
Jesu christoren ohoretan.

Gobernadoreac ecin jasan çuen guehiago
gure gucion gazte sainduaren fermutasun
handia, egorri çuen desterrurat Valera çahar-
-ra, eta cen bertze gaztiguric manatu aphez-
picu hunentçat baiñan bista çuen bere erra-
bia guia bichintchoren gainean.

Manatu cituen burreuac baliatceaz tormen-
tarie borthitcenez armatceaz eta iciagarriagoac
yacartea diacre sainduari arbuyatcea citue
naz guero bequien idola haren manu crudela
laster içan cen complitua burreuc estiratu
citen gure saindua hegar guldac crascatuac
içan arteraino coan. Dacien barbaroa etcen
hartan baratu, icusiric bichintcho dostatcen
becala cela tormentu hartaz. larruaraci
cituen haren biz carra eta sahetsac burdin
nezco behatceaz. Dacienec uste çuen gure

 Martira sainduac arthiquiren cuela
cembat harbeherapen eta niger chorta; ordean
enganatu cen: bichintchoc lehen bicico tormen-
tac becala, yasan cuen bigarrena ere; erran
nahi da, descanzu eta bozcario guciequin.
erran behar da gure jaincoac badaquiela arint-
cen eta eztitcen sofricarazi dotzhoenac
eta garratcenac haren ohoretan hartcen dire-
nean. urrun da bichintcho loxatu eta
assaldatu baitcen tormenta arraillagarri
hec gucien erdian; aitzitic erraten cion dacieni
etaicela behiñere yagarriren berac nahi
becambat, dera fio hunec oraiño guehiago
tarritatu cuen gobernadore cruela.
nola baiteaquien cauri huntuec oiñhace
oraiño guehiago ematen dutela, berriz
idequiten direnean manatu cuen berriz
larrutcearz gure saindua. içan cen on-
dicoz: obeditua: Iaundoni bichintcho
emain içan cen sarrarquitom odola cariola
gorphutz gucitic. etçuen guiçonaren
iduriric ere, miracilla bat cen bici ahal
içatea estatu lastima garri hartan.
dacien barbaroac eçagutu cuen altferra-
tan citela tormenta guciac eçin garaitua
cela gure sainduaren fermutasuna;

ordean erran etçadintcat etçuela deusetan
ere complitu bere nahia, galdeguin ciotçon
bichintchori liburu sainduac arthiquitceco
surat, erraten ciolaric baldin ematen bacio-
tçon, harc ere utçico ciuela bicia.
gure diacre sainduac ihardetsi cionaire
dortailla batequin yrayeari hobe cuela
baliatcea suaz (~~[illegible]~~) akhalatceco hari
cuen scriptura, ecen ez etretceco liburu sainduac
eta ecin çagoquela hari declaratu gabe condem-
natua içanen cela bera lehen bethico surat
ez baciuen ukho guiten idolen adoracioneari.
hitz haue gaitcitu citçaitzcon dacieni: eman-
araci cuen, orduan berean suaren erdian
burdinezco punta batçuen gaiñean: tormenta
berri hunec etçuen errebarritu baicic gure
martiraren bozcarioa, mundu gucia lastu-
raz eta urricalmenduz bethea içan cen
ikhusteaz gorphutz eroi larruta bat, eta
hecuriac agueri cituena, sua bera arqui
içan ez balitz beçala soffriarastecotzat,
burreuc gantçutcen cituzten oraiño gatcez
gure sainduaren çauriac. burreuc cer nahi
eguin cecaten, Iaundoni bichintchoc etçuen
behinere galtcen barneco baquie goçoa, beguiac
altchatuac çaducan ceruirat, eta benedicat-
cen cuen jaincoa bere tormenta gucien erdian.

 Daciénec Khen araci çuen bitác Sorarasta
cetrat prebondeguë ilhun batean. harat cenean,
eçan araci çuen eltcepusca batçuen gaiñean,
eta etçuen nahi eman ciçoten yatarat, ez
eta laguntçarie batere; erdean jaincoac
bere artharen arpicun caducan gure diacrea.
huntsi araci cituen prebondeguico ilhun-
beac eta hel araci cituen haren bihotcerat
Contsolationezic nahicarazcoenac. Jaun-
doni bichintchoren çauré guciac içan
ciren ordu hartan bereau sendatuac, eta
aurkhitcen ciren haren baitan lehenrco
hascartasun berac. Cer espantimendu
Soldaduentçat icustear Jaun doni bichint-
cho çauri icigarri gucietarie osoas sendatua
eta arrosetarat itçulia eltce pusca hec
guciac! miracuilla harc eguin çuen pre-
bondeguicetan artha cuena combertitu içan
baitcen bertce hainitzequin batean. daciéu
sarthu cen furia gucietan enteun içan
Cituenean gure saindvaren bervi ecin com-
prenituzcoac hartu çuen bertce bide bat
guti conpuntcen cena verduraino açuerta
çuen Crudelitatearequin atherazaci çuen
prebondeguitic. etçan araci çuen oha
guri batean, eta eman araci ciotçan

laguntça guciac. tormenta gucietarie handiena
içan balitz beçala etçaisa içatea ohe guri
hartan gure saindvac galdu çuen bicia harat
erdueo.

Jaundoni bichintcho ehortcia içan cen Vale-
nteiaco inguruetan, frantsiaco Erregue batec
sethiatu eta hartu içan çuen duela milla
eta berrehun eta combeit urthe, saragoçaco
hiria, eta yabetu cen diacre saindvaren estolar
erlequi preciatu hau aurkhitcen da Parisico
berchala den San germaineco elicam.

San Andres Apostolua

Erran ican dugu San andres Jaundoni petriren
anaya cela; beraz galilearra, eta beitsaidacua.
entcun çuen eguin batez Jaundoni Jauni bap-
tista erraten, jesu christoz mintço cela horra
Jaincoaren bildotsa. ordu beretic jarraiqui
citçayoen Salbatçailleari, çuenarie laguntçat
bertce dicipulu bat evanyeliac icendatcen
ez duena. jesu christo itçuli cen heyen alderat
eta erran ciotçen: noren bilha çabiltçate?
etçuen galde hau eguiten etçaquielacotzat
heyen barneco bervi; baiñan azeguin çuen
çabal ciotçoten bere bihotçac. bi dicipulu
hec ihardetsi ciotçen: nausia, non da çure
egoitça? Salbatçaillea erran ciotçen:
Catorte eta icus eçaçue, abiatu ciren jesusen

ondotic, eta harequin iragan, cuten eguin
hura gucia. Cer biscario! Cer centsulamendu
goço etaiten ediren jenuen Sulas Sallaçarrietan.

Andresec predicatu ruen cembeit dembo-
rar judeaco herrietan; iragan cen guero
traçarat, eta epiarat; ibilli cen oraiño
Seytian, Capadician eta albanian barna.
hunetsi araztea citucen baster gucietan Satanen
ilhumbea, eta hedatcen jesu christoren
arguia. Sartha cen patrar dertsua cen
hirian, eta predicatu ruen han ere bere
hauri dibinoaren erreliguine saindua.
Egea cen herri hetaco gobernadorea yaquin
ruenecotçat andres patrasen cela, ethorri
cen berehala hiri hartarat nahiz debecatu
fedearen aïtziñamendua, eta bequiratu
Jaïnco faltsuen aldarac adoracionea. gure
apostolua jaincoaren borarentçat, ruen
kharra etcen nihon baratcen, huna nola
mintçatu citçayen gobernadoreari:
baduçu, O! Egea bertce gucionen yuyatceco
escu gucia: etçaïtçu bada bere bidecan
laïtequela, cuc ere ecagut baciñeca, cure
yuye ceruan datçana? etçaïtçu bada

duritcen eçagutu ordean haren handitasuna
gucizcoa, behar ciñoquezela bihurtu, cer
çagon ehorea eta behar cintuzquetsela alde
batetarat utzi eta arbuyatu cure jainco
faltsuac gure apostoluen hitzac harritu cuten
gobernadorea, erran içan ciuen: çu çare andres
hura gure templuac lurrerat artic orasterat
lehiatcen dena; onhetsi arazten duena erre-
liguine bat gure herritaco manuec con-
demnatcen dutena? andresec batere cantitu
gabe, ihardetsi ciun ruen printceac etcuten
eman halaco manuric içan balute gure
erospeneco misterioaren eçagutça, eta yaquin
içan balute sallbatçailleac athera gaïtuela
exai gaichtoaren escutaric, gu libertate
dohaxu batean eçartcecotçat. Egeac
erran ciun: hori gucioc erdute bequiratu
tu ace jenus deïtcen duçuen hura içatetu
judioer hartua eta gurutcefficatua.
aïthortcen dut ihardetsi ruen andresec, jenus içan
dela gurutceari estecatua; ordean bada deusere
gurutcea baiño ohorea gariagoric? gure ganaco
amudioaz hill içan da erosi nahi içan dumundu
gucia bere odolaren gostuz. Egeac erran ciun:
hic cer anthia diot içan den gurutcefficatua
bere nahiçat edo bere bortcha? arguia ahal da
yaquitea gurutcefficatua içan dela adoracionere

ez merecitecu. nor da hartu nahi luqueyena guiçon bat jaincotçat gurutceficatua içan dena? orduan apostolu saindua mintçatu cen gure misterio handiez hala nola Jesu Christoren sortcear, eta gure erreliguioneari darontsaten bertce gauça errespetagarriez. gobernadoreac etçuen halacoric aditcen; manatu cion andresi idolei sacrificatcear huna cer ihardetsi cuen gure apostoluac: offrendatcen dut, egun oroz jainco guciz botherexuari, ez cecenen haraguia, ez eta akherren odola; baiñan bai gurutcean imolatu den, eta narrayoric gabea den bildotsa, mundu gucia horen haraguiaz eta odolaz hazten da; halaric ere bethi osso gueldicen da, bildotsa hain da bicia sacrificatua içan denean nola imolatua içateco aitcinean. gobernadoreac ecin jasan cuen guehiago gure saindouaren solasic, altcharaci çuen preso mehatchatu çuen hill araciren cuela gurutcean ez bacituen adoratcen jainco faltsuac.
andresec ihardetsi cion bere khar saindaarequin: O! guiçen coro cure izumenduan, eta çure burugogor tasunean egonen çara bada bethi? uste duçu bada çure dichi-
duec

-duec icitcen nautela? yaquin ahal deçaquiçu ene hirisic handiena tormenten pairatcear datçala. nic dudan axecabe bakharra da ikhusteaz urrundua çarela cerucò lidetic. Cembatenaz pairaturen baitut, hambatenaz preciatuagoa içanen da jaincoac enetzat ceruan daducan golardea.
Egeac acotaraci cuen Crudelitate icigarricnarequin gure apostolua. gueroztu behar içan cuen berriz ere gobernadore barbaro haren aitciñerat. eta mintcatu citçaycon egundaiñoco khar berarequin gurutcean hiltceari catcherzeum çorion handiaz, jesusen ohoretan cenean. andresec erran cion iraino egeari: enetçat daduzcatçun tormentec ez naute batere loxatcen: egun bat edo bia iraun ahal deçaquete, eta hec içan araciren darutedan dohaxutasunac ez du içan akhabantcaric. ordean, O! Egea, tormenta gucir ikharagarria, eta cuc merecu ducuna da ifernuco sua, su bat behinere iraungitcen ez denaeta bethi indar bera içanen duena.
gobernadoreac icusten çuen etçuela deusere irabacico gure apostoluaren ispiritua: condematu çuen gurutcean hiltcerat. populua abiatu cen oihuz erraten: cer eguin du bada guiçon justu eta jaincoaren

adisquida horrec Condemnatua içatera hiriotcerat? ez ezdugu utzi behar efetutan ematerat sententzia bat hain çucen contracoa. gure saindua etzaquien non cen bozcarioz hill behar içatear jesu christoren ohoretan. othoiztu cituen guiriztino guciac ez debecatcear, ez eta lucatcear ere haren martirioa. etzuen hain laster urrundic ikhusi gurutcea non abiatu baitcen erraten, oihuz, allegrantzia gucietan: agur eguiten dautzut, O! gurutce choragarria; jesu christo hil içan denean, çure besoetan, Consecratu içan çaitu bere gorphutz adoragarriaz. arbuyatua cinen ordu hartaraiño; ordean geroztic, ongui çara preçagarria. fedea duenac eçagutcen dut çure maitagarritasuna, et badaqui nolacoa den çure içan aratzen duçun khoroa. heldu natçaitzu fidantzia eta bozcario handirequin har naçaçu çure ganat. O! gurutce preciatua, aspaldian beçantetsia hel araz naçaçu lehen bai lehen çure gaiñean hil içan den salbatçaille maitea ganat.

gure saindua egon cen bi egun, gurutceari sokhez amarratua: eta kharteen

cituen inguruetan cituen guiriztiñoac fedean irauterat eta tormenta iragan Korren arbuyatcerat ardiestecotçat bethico khoroa andreren patientziac eta animo sainduac sumindura oraiño handiagoan ematen çuen, populuguçia yuya cruelaren alderat. Egea hain cen beldurtcen; manatu cituen burreroac libratcear gurutcetic gure apostolua; ordean burreroec eman nahi içan çireneaz eguinbidetan hillac beçala Ctuzten bere besoac. ordu hartan andrehec eguin çuen, hitz gozoz, othoitz hau. ene jaincoa, ezdeçaçula permeti, çure icenean ohoretan gurutceari executua dena yautsi dadin handic. har naçaçu othoi çure erresuma dohatsurat: çure baitan dut ene fidantzia guçia ordu da goça nadin azquenean, ene bihotcac hambat maite duen bere yabe adoragarriaz. hitz hauc erran orduco, gure saindua inguratua içan cen cerucu argui distiant batez, eta arthiqui çuen azquen hatsa heltcecotzat bicitce eternalerat.

San Augustin Aphezpicua Eta Doctora

San augustin aphezpicutasunaren ohorea eta
mundu guciaren arguia dentsula, sortzu cen
affrican. patrice cuen icena haren aitac,
eta monica haren amac. gaindi eguina cen
izpiritur: guti istudiatcen cuen lehenbicic
urthetan, halaric ikhasten cuen nahi cuen
gucia, ama saindua eguin cituen eguin
ahalac bere semea jaincoa leguean altcharaz-
tecotzat ordean passionec ceratua cadecaten
augustin handia. eçeuen bere burua baicic
aditcen. libertate sobraniazco batez gaixta-
tu cuen haren bihotca: eman citçayen arras
libertinqueriari: bere sor lekhuan eguin
cituen lehenbicico escolac. egorri cuten gue-
ro Cartagerat. eçagutçac eguin cituen hiri
hartaco gazte bere becalaco deserreguelatue-
quin. ala gostatcen baitçaitcayen monica
saindiaren erreliginonari ikhusteaz bere
semea bide gaixtoan! bere çoramendu
guciaren erdian, augustin orhoitcen cen
hoirette noizetat, bere ama prestuaren
hitz eta abisu cuhurrez. eta haren bihotz
gaixtatua iharrostua aurkhitcen cen,
dembora guticentçat bada ere.

bethi danic baçuen berthutearen aldoraco
yainduaren sunx bat. damu gaixtoric citue
la utci passionec naurteat. aseguiñequin
iracurtcen cituen ciceronen obra ederrac:
ordean bere erraten darocu hetan eçagutcen
cuela erecas bat ceiña baida ez aiphatcen
Jesu christoren icena. libertinqueriari emana
denean errechqui eguiten dio prestutasunari
ukho hala guerthatu citçayen augustini.
sarthu cen manicheenac deitcen ciren hereti-
coen enganio galkorretan, berac aithortcen
cuelaric arren sentsu onaren cutsuric etcela
heyen arrocurinamenduan.

Monica saindua etcen behinere baratcen
jaincoari othoitz eguitetic bere semearen
sagoretan erreguerutcen, cuen urricalmendu
içatearz haren arimaz declaratu cuen bere
bihotz miña aphezpicu bati, ceiñac contsolatu
baitçuen erraten cioela: çuaci, ene alaba eguiten
guerorat ere orai artaraiño beçala othoitçac
eta nigarrac, eta ez da errana galdu dela
ume bat hambat nigar goça gosta dena.
ecin errana daite cembatetaraiño hedatcen cen
augustinen yaquintasuna. erretorica ikhasi
cuen erroman cartagen eta milenen: bere-
ganatcen çuen gucietan miraconzac admiatione

 Sarthu cenec milango hirian. lehiatu
cen icusterat ambrosio hango apheztpicua
guiçon saindu hunec hartu çuen haren bihot
çarez içabartecogai cen arraitaturicarequin.
augustin baçabillan ambrosioren predicuetara
eta laster sentitu çuen bere contzientziaco
harra ordocotzat confundetu çuen mani-
cheen arteco apheztpicurie famosena ekhar-
requin içan citurten solasetan: arbuyatcen
çuen heresia hura. ochala emartequi deho-
cabe batequin çaraman bicitze gaixtoa
ez balu guibelatu bessarcatcetic erreligione
catholicoa; ayquien arren hura cela bakhar-
ric eguiazcoa.

Moniccac etcuen nihoz utzegurie bere
semea gabe, hedatu cen milanat aguian
jaincoaren garaco cela ambrosio saindua-
ren laguntçarequin. aurkhitu çuen bere
seme maitea, ez, eguia da palumpatua
lehen beçala manicheen heresian, ordean orai-
no guiristiño eguin beharia. amaren
nigar minec, eta ambrosioren hitz sarkhor-
rec erakharri çuten augustin handia
solasean sartcerat simplicien çariteon
apher peertu batequin. simplicienec mintçatu

citzayen çaraman bicitze gaixtoaz, eta
conbertitceco çuen premia handiaz. Cordocatua
aurkhitcen cen augustinen bihotza: baçaguien
sentitcen ere çuen etcela bide onean; nahi
çuen conbertitu: ordean etcitçayen finçai
lotcen obra handi hari.

Aliperen eta augustinen adisquide
ponticien deitcen cenac, ediren çuen liburu
saindu bat augustinen guelaco mahañen
gaiñean. jaincotiarra cen adisquide hura,
axeguin hartu çuen liburu on hura han
edireteaz. mintçatu citçayen bi adisquide
hei liburu saindu harc eraguin cituen
conbertsione ederrez ekharri ere aitcen
exempluric ugui garrienetarat. ponticien
bere etchearat bihurtu cenecotz, augustin
altchatu cen bere lekhutic bihotza tosta-
tua cuelaric. eta erran cion aliperi: cer
hari gare ere adisquide maitea? certan
daramagu gure dembora? erraña içanen
da bada deusere ezdaquiten batzu sarthuco
direla ceruan eta gu gure yaquintasun
guciarequin ifernean herrestan ibillico gare-
la? cer bada? ceren gu laiño çuhurrago
içan diren, eta ceren aitzindu gaituzten,

hori içanen da arrocitu edo estacuru bat ez hoï yarraiquiteco? horrequin batean badoha hitzic erran gabe baratcerat; alipec ere hartcen du bide bera baratcearen burura; ciren-ian augustinec utzten du bere laguna arthiquitcen da bere burua lurrerat eta mintço da nigar marrasquetan »noiz arteraiño jauna noiz arteraiño egon »rico dut bada biharamunerat eguin eguin »ahal decaquedana? cergatic ezdut orai »eguiñen bihar eguin decaquedana».

hitz hauc erratearequin ençuten quen ceruco botz bat cioena: (har eçacu eta iracur açu har eçacu eta iracur açu) augustinec ezdu haiñ laster ençuten boça hura non altchatcen baïda lurretic, eta baïdoha alipe gana hartcen du escutarat adisquide haren aldean utzi cuen yaundoni paulen guthunen edo epistolen liburua, çabaltcen du, eta beguitarat heldu çaïzca hitz hauc: urrun çaite libertinqueriatic, placer liçunetaric, eta eman çaquitzco yem christori.

hura içan cen ordu dohatsua augustin bere conbertitzeari jinqui lothu citçayoena. alipe ere itçuli cen ordu

berean, jaïncoa ganat, ereman cituzten berri consolagarriac Monica saïnduari. O! cer boçcario ama bihotz onetaco eta jaïncotiar harentçat. Augustin urrundu cen hiritic largatcecotçat bere burua osoqui othoïtçari: yarraïqui citçayon alipe bere adisquide maïtia. handic laster bataïatua eta bertcec errecibitu çuten bathayoa ambrosio saïnduaren escuz. augustinec bacituen ordu hartan hogoi eta hamabiruz urthe. gaitz citçayon munduan salbatcea. bilhatu çuen afrícan lekhu gucisaco bat penitentcia eta nigar eguiteco bere bekhatuez. Monica nahico citçayen yarraïqui bere seme maïte eta eguerdaïño baïño maïttago çuenari: ordean jaïncoac deithu cuen bere gana semeac mingui auhendatu çuen bere ama maïtea, hambat nigar harengatic issuri içan çuena. emazte saïndu hura hil içan cen ostia deitcen hiri batean.

handic hirur urtheen buruan, augustinec nahi içan çuen conbertitu hipona hirian bere adisquide bat, merecimenduz bethea, eta gure saïnduaren galdea çuena. valero hipponaco aphezpicuac yaquin çuenéco augustin hiri hartan çela, erran cion populuari baçuela

aphez baten beharra bere eguimbidea bethet-
ceco. hiri guciac baçaquien augustinen berthu-
tearen eta yaquintasunaren berri, eta guciec
hura nahi çuten aphezpicuaren aphez lagunt-
çaille; ordean eçaguturen çutenguero sainduaren
humiltasuna beldur ciren etçuela içan na-
hico altchatua apheztasunerat. cer eguin
çuten? hartaz yabetu ciren eliça bethean
batere ortçuin gabe haren arracoïnac eta
othoïtçac. augustinec eman behar içan
çun bortchari amor; ordenatua içan cen aphez
Valera aphezpicuaz.

gure sainduac eraguin çuen conventu bat
hipponaco hirian: bildu cen harat mondutce
handi bat batean bicitcerat pobreçian barurean
eta othoïtcean. explicatu çuen concilio
batean fedearen simbola hunembat yaquin-
tasunequin non altchatu baitçuten bere bortcha
aphezpicutasunerat heretico guciac lastu
eta ikharatu ciren ebitçun çutenean san
augustin aphezpicu cela: arrocian ere baçuten;
ecen yaçarri çuten khar saindu batequin.
hartaz mintço cen mundu gucia: oracle batean
beçat çaducaten baztar gucietan.

San augustinen humiltasunac etçuen deusere
çer haren yaquintasunari; ez bide da geiçonic
hare baino guehiago beheratu duenic bere burua.
orhoitçen cen bere erdeustasunaz, eta eteitçaizcon
bihotzere ahantsten bere gaztetasuneco çoramenduac.
humiltasunac erakharri çuen eguiterat bere
Confesionen liburua: nahi çuen yaquinxun
eguin mundu gucia bere gazte demboraco
flaqueciaz, eta hunki aroci bere saindutasu-
naren fama çuen bideraco.

hipponaco hiria içan cen armada handi bataz
sethiatua baciren aphezpicua bere eliçac eta
populuac utzi citzaztenac ezaguen beldurrez
bertcela eguin çuen san augustinec etçuen behi-
nere hastaundu bere populu maitea yanic era-
kharteen çuen bihotça jaïncoa ganat altchat-
cerat eta beraz nigarretan caramatçan gau eguna
othoïzten çuen jaïncoa ez cuzphidezteaz art-
caiñac eta beguiratceaz aïdie, eçagutu çuenean
hiria erorteerat cohala ezaguen escutarat çu
queritu çuen jaïncoa arren eraman çeçan mun-
da huntaric ikhusi gabe eguin dohacabe hura
ontcena içan cen haren othoïtça: hil içan cen
ezaya hipponaco hiriaz yabetu gabe. hartu
citues sacramenduac fede biciarequin, eta
eta jaïncoaren aldeaco amudio kharxuena-
requin. haren gorphutça italian da, Paviaco hirian